

CRUX

5 • 2003

Kirkko tarvitsee uusia työntekijöitä - onko tulijoita?

Asiaa kirkon alan
opiskelusta ja
töihin sijoittautumisesta
sivuilla 23-39

- 2 *Hannu Ronimus:* Papeille uusi jäsenetu Sampo Pankista
- 3 *Marjukka Andersson:* Ulkona diakonaatista - mikään ei muutu?
- 4 Uutisia
- 5 Raamattuteologiset neuvottelupäivät lokakuussa Järvenpäässä
- 6 SKUL: Kokkolan komia liittokokous
- 8 Seminaari kirkon työhön opiskeleville Jyväskylässä
- 11 *Kaisa Rauma:* Palkka-kehityksen uusi toivo
- 12 Uusi uskonnonvapauslaki
- 13 *Tarja Koskela:* Ulkosuomalaistyö on kirkolle mahdollisuus
- 15 *Juha Kauppinen:* Miten täyttää matkalaskua?
- 16 *Tauno Tuominen:* Lähetystyön ja kansainvälisen diakonian erityiskoulutus lähetysteologeille
- 19 Marjatta Hannula on Vuoden kanttori 2003
- 23 Pulaa papeista?
- 26 *Helena Kotisalo:* Diakille omat kirkolliset suuntautumisvaihtoehdot
- 28 Vahva kirkollinen identiteetti, tukeva työyhteisö ja itsensä kehittäminen auttavat jaksamaan
- 29 *Erja Habo:* Terveiset AKI-opiskelijaristeilyltä
- 30 *Annamari Mattila:* Sielunhoitoa oppimassa New Yorkissa
- 32 *Hanna Tervanotko:* Teologeilla on lupaavat työllisyysnäkymät
- 36 *Lena Hildén:* Panta kannattaa
- 36 *Annamari Jokinen:* Edunvalvonnan ABC
- 45 *Tiina Korbonen:* Matkakuvia
- 50 Tekstin äärellä

Töitä tarjolla - Pulaa papeista

Kirkolla on lähivuosina ratkaistavanaan kasvava henkilöstön rekrytointiongelma. Siihen joudutaan ensimmäisenä etsimään vastauksia papiston kohdalla, johtuen pappien työn keskeisestä asemasta kirkon töissä ja papiston muusta henkilöstöstä poikkeavasta ikärakenteesta. Mitä asiassa pitäisi tehdä? Sivut 23-25. Teologien työllisyysnäkymistä s. 32-33.

DIAK – koulutusta yhteiskunnalle ja kirkolle

Diakin nykyinen diakoninen sosiaali-, terveys- ja kasvatustalan koulutusohjelma jaetaan kahteen eri koulutusohjelmaan. Diakille tulee muiden ammattikorkeakoulujen tavoin sosiaalialan ja hoitotyön koulutusohjelmat. Uudistusta esitellään s. 26-27.

Esittelyssä Vuoden kanttori 2003

Vuoden kanttoriksi on valittu Marjatta Hannula Pyynikin seurakunnasta. Valinnan perusteista ja Hannulan ajatuksista s. 19-20.

Diakonaatista, palkkakehityksestä ja matkalaskuista

SKUL:n pj. Marjukka Andersson pohtii virkarakenneuudistuksen tilannetta s. 2, DTL:n vpj. Kaisa Rauma palkkakehitysnäkymiä s. 11 ja SKPL:n pj. Juha Kauppinen matkalaskuihin liittyviä kiemuroita s. 15.

Luottamusmiestoiminta ja -vaalit

Akavalaisen kirkon sektorin luottamusmiesten vaalit pidetään marraskuussa. Tuolloin valitaan uudet Akava-JS:n luottamusmiehet vuosiksi 2004-2006. Kirkon virka- ja työehtosopimuksen liite 10:n kehittämisen myötä luottamusmiesten asema on entisestään vahvistunut. Heillä on nyt oikeus neuvottelualoitteen tekemiseen harkinnanvaraisten palkkaluokan tarkistamisten suhteen. Nyt on aika katsastaa hyviä ehdokkaita. Katso vaali-info s. 4. Luottamusmiestöiminnan sisältöä käsitellään Edunvalvonnan ABC:ssä s. 42-43.

TOIMITUS

Päätoimittaja

Hannu Ronimus
(09) 150 2466
hannu.ronimus@pappisliitto.fi

Toimitussihteeri

Tuula Anttonen
(09) 150 2453
tuula.anttonen@pappisliitto.fi

Osoite

Akavatalo
Rautatieläisenkatu 6,
00520 Helsinki,
(09) 150 2453
Faksi (09) 148 5875

Sähköposti:

tuula.anttonen@pappisliitto.fi

Kustantaja

Suomen Kirkko-Mediat Oy, Helsinki

Ulkoasu

Paula Huhtala

TOIMITUSKUNTA

Hannu Ronimus, pastori (pj.)
Miika Heikinheimo, kappalainen
Sirpa Lampinen, kanttori
Heikki Mäntylä, kirkkoherra
Outi Niemi, diakoni
Matti Peiponen, pastori
Miia Seppänen, vs. kappalainen
Kirsi Valkeapää, diakonissa
Sakari Vilpponen, kanttori

OSOITTEENMUUTOKSET

Pappisliitto: Heli Meinola
(09) 150 2653
heli.meinola@pappisliitto.fi

Diakoniaityöntekijöiden Liitto:
Pirjo Heikkinen
(09) 150 2487
pirjo.heikkinen@dtl.inet.fi

Kanttori-urkuriliitto:
Hely Hietikko (09) 150 2446
hely.hietikko@
suomenkanttori-urkuriliitto.fi

ILMOITUSHINNAT

Sivu	2/1	1 670 €
	1/1	930 €
	1/2	490 €
	1/4	270 €
	1/8	150 €
Neliväriä		170 €

ISSN 0783-0122

PAINOPAIKKA

Auranen Oy, Forssa

Papeille uusi jäsenetu Sampo Pankista

Pappisliitto ja Sampo Pankki ovat solmineet yhteistyösopimuksen, joka tarjoaa liiton jäsenille uudenlaisen mahdollisuuden henkilökohtaiseen taloudelliseen neuvontaan. Lopputuloksena syntyy elämäntaakseen sovitettu henkilökohtainen talousarvio ja ratkaisuehdotuksia raha-asoiden hoitoon. Keskustelu ja talousarvio Sammossa eivät maksa mitään ja niiden perusteella jokainen voi vapaasti itse päättää Sammon palvelujen käyttämisestä. Pappisliiton jäsenyys antaa heti Sammon parhaan asiakkaan edut koekäyttöön vuoden ajaksi. Yhteistyösopimuksen mukanaan tuomia etuja ovat mm. alennukset palvelumaksuissa, kilpailukykyinen korko käyttelytilille, sekä etuja rahasto- ja eläkesäästäjille.

Monesti pankkien tuotteissa ja tarjonnassa on hyvin vähän eroavaisuuksia, ja pankit ovatkin perinteisesti keskittyneet vain yksittäisten tuotteiden myyntiin. Nyt liiton neuvottelemassa Sampo Pankin palvelupaketissa yhdistetään jäsenten tarpeet pankin tuotepalettiin. Perusajatuksena on, että liiton jäsenelle tarjoutuu selkeä ja helppokäyttöinen mahdollisuus tarkastella omaa talouttaan kokonaisvaltaisesti ja pitkällä aikajänteellä. Jäsen saa oman talousarvioehdotuksensa selkeänä muutaman sivun tulosteena, josta on helppo tarkistaa omat tavoitteet sekä keinot niiden saavuttamiseksi.

Ratkaisuja tehtäessä pohdittavia aiheita ovat muun muassa asuminen, eläkeaikaan varautuminen, säästöjen kartuttaminen, sijoittaminen sekä yllättäviin menoihin varautuminen. Aikaisemmin pankista on neuvottelun tuloksena saanut mukaansa lähinnä erilaisia sopimuksia, laskelmia tai esitteitä. Nyt jäsenasiakas saa palvelun lisäksi kokonaissuunnitelman omasta taloudestaan, jota voi luonnollisesti tarkistaa myöhemmin elämäntilanteiden muut-
tuessa.

Samalla kun taloudellisiin kysymyksiin paneutuminen on monesti aikaisempaa vaativampaa, on niihin usein käytettävissä entistä vähemmän aikaa. Siksi yhteistyösopimukseen onkin liitetty mahdollisuus itsellesi sopivana ajankoh-
tana käydä Sammon konttorissa neuvottelemassa omasta taloudenhoitosuunnitelmasta. Syksyn aikana pankki tiedustelelee puheli-

mitse kiinnostustasi henkilökohtaiseen neuvonpitoon. Jos asia on sinulle tuolloin ajankohtainen, voit varata ajan sopivaan Sammon konttoriin ja käydä tutustumassa koko palvelupakettiin 'Sammon tunnilla'. Tarkempia tietoja näistä Pappisliiton jäsenille tarjottavista eduista saat myös pankin palvelunumerosta 0200 2580 ja liiton kotisivujen www.pappisliitto.fi Sampo-linkin kautta.

Hannu Ronimus
Päätoimittaja

Ulkona diakonaatista - mikään ei muutu?

Palautteet virkarakennekomitean mietinnöistä on annettu. Ilmeistä on, että tänäkään komitean luomaa kirkon virkakäsitystä ei nielaistu pureksimatta - se ei liene kenellekään yllätys. Palaute on kuitenkin parhaimmillaan annettu rakentavaksi ja käsiteltävää asiaa eteenpäin kehittäväksi. Tietty väsymys kirkkomme virkakäsityksen pohdinnassa alkaa kuitenkin tuntua ilmassa, onhan asiaa pidetty ajankohtaisena viimeiset kolmekymmentä vuotta.

Kaksi komiteaa: diakonaattikomitea ja virkarakennekomitea ovat julkaisseet mietintönsä ja siten näkemyksensä siitä, mikä kirkon virka voisi olla. Molempiin ehdotettiin parannuksia. Diakonaattikomitean metinnön palautekierroksen kritiikki pyrittiin ottamaan huomioon mahdollisimman hyvin virkarakennekomitean työskentelyn yhteydessä. Toisaalta luotiin uusi virkakäsitemalli. Nyt odotamme, miten virkarakennekomitean mietinnöstä saatu palaute tulee vaikuttamaan kirkkomme viran tulevaisuuteen.

Diakonaattikomitea ja kirkon erityinen virka

Diakonaattikomitean mukaan kirkon hengellisen työn tekijät kuuluvat **erityiseen virkaan**, joka sisältää pappisviran, eli piispat ja papit sekä diakonaatin. Diakonaattiin ehdotettiin kuuluvaksi diakonian virat, kanttorin virka ja kasvatuksen virat, joihin kat-

sottiin kuuluvaksi koulutuksesta ja tehtävästä riippuen tietyt lapsi-, nuoris- ja lähetystyön virat sekä lehtorin virka. Erityisen viran lisäksi maallikkotehtäviä hoitaisivat kirkossamme luottamushenkilöt ja vapaaehtoiset.

Virkarakennekomitea ja kirkon hengellinen virka

Virkarakennekomitean mukaan **kirkon hengellinen virka** (uusi käsite) muodostuisi piispoista, papeista, lehtoreista, diakoniatyöntekijöistä, kanttorista, nuorisotyön- sekä lapsityönohjaajista ja lähetyssesteereistä, pohjakoulutuksena vähintään Amk. Virkarakennekomitean ehdotus poikkesi edeltäjän ehdotuksesta radikaalimmin siinä, että se esitti, että kaikilla kirkon virkaan - hengelliseen virkaan - kuuluvilla viranhaltijoilla olisi yksi yhteinen vihkimys. Toki pappi vihittäisi edelleen papiksi, kanttori kanttoriksi jne., mutta virka olisi yksi ja siihen tultaisiin vihkimyksen kautta.

Siirtyminen virasta toiseen opiskelun kautta ei enää edellyttäisi uutta virkaanvihkimystä viran sisällä. Jotta samanarvoinen vihkimys voisi olla mahdollinen, vaatisi se viroilta niitä toisiinsa sitovia yhteisiä oikeuksia ja velvollisuuksia, joiden käytännön tulkinta tulisi tehdä ymmärryksellä ja eri virkojen erityisluonnetta, perinteisiä tehtäviä ja erityiskoulutusta kunnioitaen.

Kirkon hengellinen virka – maallikkovirka, maallikko kirkossa

Olen huomannut pysähtyväni yhä uudelleen miettimään käsitteiden: kirkon hengellinen virka (virkarakennekomitean termi), kirkon maallikkovirka (josta puhutaan puhekielellä) ja maallikkotyöntekijä (puhekieli) sisältöä. Diakonaattikomitea esitti, että maallikkotehtäviä hoitaisivat luottamushenkilöt ja vapaaehtoiset. Virkarakennekomiteassa keskusteltiin käsitteparista maallikot kontra virkaan vihityt. Kumpikaan ei ollut luomassa maallikkovirkaa tai esittämässä kirkon hengellisen työn tekijöiden jakoa vihittyihin ja vihkimättömiin.

Odotamme varmaankin kaikki mielenkiinnolla minkälaisia ratkaisuja kirkolliskokous tulee tekemään kirkon viran suhteen syksyllä. Tehdäänkö ratkaisu, jotta asia saataisiin vihdoin päätökseen, vai jätetäänkö asia lepäämään tältä erää. Mikäli jotkut hengellisen työn viranhaltijaryhmät (siis: papit, lehtorit, kanttorit, diakoniatyöntekijät, nuorisotyönohjaajat, lapsityönohjaajat ja lähetyssesteerit) jättäisi vihkimysviran ulkopuolelle, olisi välttämätöntä viimeistään nyt pohtia, mikä heidän asemansa kirkon virkaan nähden tulisi olemaan. Helpoin ja yleisin ajatus kun tuntuu olevan: jollei kuulu tulevaisuudessa diakonaattiin, ei omassa virassa, sen asemassa muihin nähden ja viranhoidossa mikään muutu! Onko näin?

marjukka.andersson@kolumbus.fi

Pätkätyöseminaari

Pätkätyöt ovat lisääntyneet kirkollisella alalla viime vuosina. Pätkätöillä on moninaisia seuraamuksia työntekijän kannalta. Niillä on suora yhteys niin loma-asioihin, jatkokoulututtamiseen kuin henkiseen hyvinvointiinkin.

Tervetuloa pätkätyöseminaariin keskustelemaan ja kuulemaan pätkätöiden problematiikasta. Seminaari järjestetään 1.10.2003 klo 10 - 15 Hotelli Artturissa, Helsingissä. Paikalle toivotaan erityisesti virkaiältään nuoria pappeja ja niitä, joiden on ollut vaikea löytää pitkäaikaista virkasuhdetta. Samoin henkilöstöasioihin perehtyneet ja kaikki, joita pätkätyö -tematiikka kiinnostaa ja koskettaa, ovat tervetulleita.

Seminaari ja siihen sisältyvät ruokailut ovat ilmaisia. Pääkaupunkiseudun ulkopuolelta tulevien matkakulujen korvauksista voidaan sopia tapauskohtaisesti. Mielipiteesi ja kokemuksesi ovat tärkeitä!

Ilmoittautumiset 17.9. mennessä.

Tiedustelut: Kaisa-Liisa Pehkonen-Suoranta puh. 09-150 2455, kaisa.pehkonen-suoranta@pappisliitto.fi ja Hanna Tervanotko puh. 09-150 2467, hanna.tervanotko@pappisliitto.fi.

Ilmoittaudu Pohjoismaiseen kirkkomusiikkisymposiumiin 1.10. mennessä

Tanskassa Århusin kaupungissa järjestetään 16. - 19.9.2004 pohjoismainen kirkkomusiikkisymposium. Symposium on tarkoitettu urkureille, kuoronjohtajille, papeille, seurakuntien luottamushenkilöille sekä muille kirkkomusiikista ja jumalanpalveluksesta kiinnostuneille. Ohjelmassa on pohjoismaisten huippujen esittämää konserttimusiikkia sekä tietysti myös käyttömusiikkia, joita kuullaan konserteissa ja joista keskustellaan seminaareissa. Suomen tarjonnasta vastaavat mm. Hannu Norjasen johtama Tapiolan kamarikuoro sekä urkuri Dag-Ulrik Almqvist.

Suomen Kanttori-urkuriliitto on lähettänyt kesäkuussa kaikille jäsenilleen sekä kirkkoherroille symposiumin esitteen, joka sisältää ilmoittautumislomakkeen. Liitto selvittää parhailaan, onko mahdollista järjestää edullista yhteiskuljetusta Århusiin. Asian etenemisestä tiedotetaan seuraavissa Cruxin numeroissa.

Ennen 1.10.2003 ennakkoilmoittautuneiden osallistumismaksussa on merkittävä alennus; ennakkoon ilmoittautuneiden maksu on 1.000 Tanskan kruunua, lokakuun ensimmäisen päivän jälkeen maksu on 1.400 Tanskan kruunua. Ennakkoilmoittautuminen ei ole sitova.

Ilmoittautua voit osoitteeseen

Dorthe Foged ApS

Postbox 5121

Søndergade 3, 1. sal

DK-8000 Århus C.

Puh. +45 86 12 96 56, faksi +45 86 12 89 56

Sähköposti df@dorthefoged.dk

Kotisivu www.dorthefoged.com

Lisätietoa Pohjoismaisesta kirkkomusiikkisymposiumista saat internetistä osoitteesta www.nks2004.dk.

Valtaa jaossa!

Luottamusmiesvaalit syksyllä

AKAVA-JS:n luottamusmiesvaalit pidetään ensi marraskuussa. Luottamusmiehet valitaan vuodelle 2004 - 2006. Äänioikeutettuja ja vaalikelpoisia ovat kaikki AKI-liittojen (Diakoniatyöntekijöiden Liitto, Kanttori-urkuriliitto ja Pappisliitto) tai jonkun muun akavalaisen järjestön jäsenet.

Kirkon luottamusmiessopimuksen mukaan järjestöllä, tässä tapauksessa AKAVA-JS:llä,

voi olla yksi luottamusmies ja yksi varaluottamusmies, jos seurakunnan palveluksessa on järjestön tai sen jäsenjärjestön jäseniä yhteensä vähintään 5.

Jos jäsenten määrä seurakunnassa on vähintään 35, luottamusmiehiä voi olla kaksi. Seurakunnassa/seurakuntayhtymässä voi olla kolme luottamusmiestä, jos jäseniä on vähintään 65.

Alkusyksystä nykyisille luot-

tamusmiehille ja henkilöstön edustajiksi nimetyille henkilöille lähetetään syksyn vaaleja koskevat ohjeet. Edellä mainittujen henkilöiden tehtäväksi jää vaalin toimittaminen marraskuun 15. päivään mennessä.

Nyt on sopiva aika tiedustella nykyisten luottamusmiesten hakukkuutta asettua uudelleen ehdolle ja kysellä uusien ehdokkaiden kiinnostusta tehtävään.

Raamattuteologiset neuvottelupäivät 30. - 31.10.2003

Kirkon koulutuskeskus, Järvenpää

Rakkaudesta Raamattuun

Ohjelma

Torstai 30.10.

- 9.30 Ilmoittautuminen
- 10.00 Aamurukous Agricolan kappelissa
- 10.15 Sanan kirkko – Raamattu kirkon työn lähtökohtana, *piispa Eero Huovinen*
- 11.00 Rakkaudesta Raamattuun - työnäkyjä läheltä ja kaukaa
Kiinalainen rakkaus, *Paulos Huang*
Sanoja Harmoniasta - afrikkalainen näkökulma, *Mari Pöntinen*
Viestejä Egyptin koptikirkon elämästä, *Martti Asikainen*
- 12.15 Lounas
- 13.15 Rakkaudesta Raamattuun – suomalainen kulttuuri ja Raamattu, *Jaakko Elenius ja Elina Tourunen*
- 14.30 Kahvi
- 15.00 Rakkaudesta Raamattuun - työpajat
"Valkoinen tuli": Peter Pitzelen bibliodraamamenetelmä saarnaan sovellettuna (Mt. 21:1 - 9), *Kari-Pekka Kinnunen*
Raamattumeditaatio, *Kirsimari Pohjanheimo*
Elämän lanka – elämyksellinen työskentely Raamatusta, *Marianne Jansson*
Kuunnelman käyttö raamattutyössä, *Martti Asikainen*
- 17.00 Päivällinen
- 18.00 Työskentelyn kokoaminen
- Hiljentyminen Sanan äärellä
- Ilta-pala, saunat, vapaamuotoista ohjelmaa

Perjantai 31.10.

- 8.00 Aamiainen
- 8.30 Messu Agricolan kappelissa
- 10.00 Rakkaudesta Raamattuun - raamattuopetus seurakunnan tehtävänä
Raamattuluennot, *Eero Junkkaala*
Raamattupiirit, *Marjaana Kanerva*
- 12.15 Lounas
- 13.15 Sana hallussa vai Sanan hallussa?, *Kai Peltonen*
- 14.30 Kahvi

Järjestäjät: Kirkon koulutuskeskus, Kirkkopalvelut/Kristillinen Opintokeskus, Suomen Lähetyseura, Suomen Piipliaseura, Suomen teologinen instituutti.

Seminaarin hinta 20 euroa, täysihoito 65 euroa.

Tiedustelut: Kirkon koulutuskeskus/Kai Peltonen, kai.peltonen@evl.fi, puh. 09-2719 915.

Ajo-ohje saatavissa Kirkon koulutuskeskuksesta.

Ilmoittautuminen: Kirkon koulutuskeskus/Ulla Pyykkö, ulla.pyykkö@evl.fi, puh. 09-2719 911 viimeistään 30.9.2003.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittu Martti Murtoperä ja sihteeri Annamari Jokinen seuraavat liiton toimintaa koskevan keskustelun ja päätöksenteon etenemistä.

Suomen Kanttori-urkuriliiton liittokokous Kokkolassa 2. - 3.6.2003:

Kokkolan komia liittokokous

Suomen Kanttori-urkuriliiton vuoden 2003 liittokokous pidettiin Kokkolan seurakuntakeskuksessa tiistaina 3.6.2003. Liittokokousta edelsi maanantaina valmisteleva kokous, jonka jälkeen tutustuttiin lähiseudun kirkkoihin. Illan kruunasi Ritva Göös ja Stefan Lönnquistin konsertti Kokkolan kirkon uusilla uruilla. Paikallisista järjestelyistä vastasivat Keski-Pohjanmaan Kanttorit. Ensi vuonna liittokokous pidetään Tampereella 31.5.- 1.6.

Kerran vuodessa kokoontuva liittokokous on liiton ylin päättävä elin, ja se on avoin kaikille liiton

jäsenille. Osallistujia oli tällä kertaa 35 ja lisäksi valtakirjalla edustettuna lähes kaksisataa. Liittokokous valitsi puheenjohtajakseen Haapaveden kanttorin *Martti Murtoperän*. Liittokokouksen alkuharrastuksen toimitti Kokkolan suomalaisen seurakunnan kirkkoherra *Erkki Murtomäki*.

NYKYINEN HALLITUS JATKAA

Liiton puheenjohtajaksi vuodeksi 2004 liittokokous valitsi yksimielisesti *Marjukka Anderssonin*, Helsingin Lauttasaaren kanttorin, joka on johtanut liittoa vuodesta 1997. Hallituksen varsinaisina jäseninä jatkavat *Hannu Niemelä* Haukiputaalta, *Sirkka Rouhiainen* Anttolasta ja *Jukka Kuninkaanniemi* Turusta. *Jaana Partanen* Tampereelta siirtyy varajäsenestä varsinaiseksi jäseneksi vuosiksi 2004 - 2007. Nykyiset varajäsenet *Mikael Helenelund* ja *Tii-*

Keskipohjalaisen kesäpäivän kauneudesta huolimatta kanttorikuntaa oli jälleen kiitettävästi koolla päätämässä kanttoreiden edunvalvonnan suuntaviivoista.

na Korhonen valittiin myös ensi vuodeksi, ja kolmanneksi varajäseneksi valittiin Anna-Mari Heikkilä-Mähönen.

Liitolla on edustus Selim Eskelinin säätiössä, joka tukee laulun, pianonsoiton ja urkujensoiton opiskelijoita. Säätiön hallitukseen vuosiksi 2004 - 2006 valittiin jatkamaan Kirsi Lemponen ja hänen varajäsenekseen Mika Mäntyranta. Säätiön stipendilautakunnan jäsenenä ensi vuonna jatkaa Marjukka Andersson, ja toisena jäsenenä aloittaa Erkki Hannonen.

TOIMINTAA KEHITETÄÄN YHTEISTYÖLLÄ

Liittokokous vahvisti vuoden 2002 tilinpäätöksen ja hyväksyi vuoden 2004 toimintasuunnitelman ja talousarvion. Neuvottelutoiminnassa painopiste alkuvuonna 2004 on virkaehtosopimuksen mukaisten työryhmien työskentelyssä. Palkkaus ja palvelussuhteen ehdot ovat voimassa 1.2.2003 – 15.2.2005, joten syksyllä ryhdytään valmistelemaan seuraavaa sopimuskautta. KIRPAS-selvityksen mukaisten palkkauksellisten vääristymien korjaamista jatketaan viisivuotissuunnitelman puitteissa.

Opiskelijatoimintaa kehitetään edelleen, ja kirkon rekrytointihankkeita tuetaan.

Mahdollisimman monilla liiton toiminta-alueilla hyödynnetään mahdollisuudet työskentelyn tehostamiseen ja tulosten parantamiseen AKI-järjestöjen yhteistoiminnan ja mahdollisesti myös tiiviimmän organisoitumisen kautta. Ammatillinen edunvalvonta säilytetään edelleen täysin liiton itsenäisenä toimintana.

Kaikki jäsenmaksut päätettiin pitää ennallaan. Eläkeläisten jäsenyys on edelleen maksuton.

AKI JA PALKKAUS KIINNOSTIVAT

Maanantaina valmistavassa kokouksessa keskusteltiin Akavan kirkollisten ammattiliittojen AKI ry:n kehittämistarpeista toiminnanjohtaja Annamari Jokisen alustuksen pohjalta. Vaikka voimaantulut virkaehtosopimus oli kanttoreiden kannalta oikeasuuntainen, sopimusneuvottelujen tilanne ja kanttoreiden palkkauksen parantamismahdollisuudet luonnollisesti kiinnostivat läsnäolijoita. Mikael Helenelund esitteli kokousväelle Suomen Kanttori-urkuriin ja Suomen kirkon pappisliiton yhteisen virkarakennelausunnon, ja Hannu Niemelä selosti virkarakenneuudistuksen käsittelyä kirkolliskokouksessa.

Kirkon työhön!

Seminaari kirkon työhön opiskeleville 10. - 11.10.2003 Jyväskylässä

Haluan kirkkoon työhön, mutta...

Haluan kirkkoon työhön, koska...

Haluan kirkkoon työhön, jos...

Perjantai 10.10.

17.00 Tervetulokahvit, Jyväskylän Pappila, Vapaudenkatu 26

Viikkomessu Kaupunginkirkossa, lit. vs. khra *Eivor Pitkänen*, kanttori *Jukka Hassinen*

19.00 Yhteiskyyti Vesalan leirikeskukseen kirkon edestä

Majoittuminen Vesalaan, iltapala

20.00 Tutustumista teemalla **Minäkö kirkon työhön?**

Iltarukous

Lauantai 11.10.

8.00 Aamiainen

8.30 Aamurukous

Minäkö kirkon työhön? – teema jatkuu, opiskelijoiden puheenvuoroja, keskustelua

Millaista työtä kirkko tarjoaa 2010?, kirkkoneuvos *Risto Voipio*

Kirkon työntekijän ydinosaminen, Kirkon koulutuskeskuksen johtaja *Simo Peura*

Kommenttipuheenvuorot

Jyväskylän maasrk:n khra *Jukka Kesitalo*

Lapuan hpk:n hiippakuntasihtööri *Hilkka Mäkelä*

opiskelijan näkökulma

11.30 Lounas

Työnhaku ja valintaprosessi seurakunnissa

talousjohtaja *Markku Laitinen*, Jyväskylän maasrk

kirkkoherra *Simo Lampela*, Muuramen srk

hiippakuntapastori *Eeva Salo*, Lapuan hiippakunta

13.30 **Kirkon työhön Lapuan hiippakunnassa**, piispa *Jorma Laulaja*

14.30 Päätös Riihikirkossa ja lähtökahvit

Kuljetus Jyväskylän keskusta

Järjestäjä Lapuan hiippakunta.

Seminaarin kuluista Jyväskylässä vastaa Lapuan hiippakunta.

Ilmoittautuminen 26.9.2003 mennessä tuomiokapituliin *Anja Maunumaalle*, email *anja.maunumaa@evl.fi*, puh. 06-433 9323.

Tiedustelut hiippakuntapastori *Eeva Salo*, puh. 06-433 9321, email *eeva.salo@evl.fi*.

Seminaariin otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä 60 eri alojen opiskelijaa opiskelualojen kiintiöissä.

Kanttoreiden ja pappien viikonloppuvapaita koskevan päätöksen soveltamisesta

Tämän vuoden alussa voimaan tullut kanttoreiden ja pappien vapaa-aikamääräyksien muutos on herättänyt hämmennystä joissain seurakunnissa. Asiasta tehty kirkkohallituksen päätös on saatettu ymmärtää siten, että viikonvaihdevapaita ei enää tarvitse antaa lainkaan. Tällainen tulkinta on päätöksen sisältötavoitteen näkökulmasta katsottuna virheellinen.

Seurakunnissa pappien ja kanttoreiden viikonvapaapäivät edelleenkin sijoittuvat pääsääntöisesti kiinteiksi peräkkäisiksi arkipäiviksi. Aikaisemman päätöksen mukaan vapaapäivät voitiin kuitenkin enintään kerran kuukaudessa antaa viikonloppuna, jos kyseisenä kuukautena ei esimerkiksi sairaus- tai vuosiloman alle jäänyt yhtään viikonloppua. Useimmissa seurakunnissa oli noudatettu ilmeisen hyvin toiminutta käytäntöä, eli säännösten mahdollistama vapaa viikonloppu oli järjestynyt jokseenkin säännönmukaisesti joka kuukausi kaikille kanttoreille ja papeille.

Uudessa säännöksessä viikonloppuvapaiden määrää ei enää rajoiteta välttämättä yhteen, ja yksittäisten viikonloppun päivien tai pyhäpäivien

pitäminen vapaapäivinä tuli mahdolliseksi. Vuosi- ja sairauslomat eivät enää automaattisesti estä viikonloppuvapaan saamista. Uudet säännökset eivät sisällä entisenkaltaista ohjausta kuukausittaisen vapaan viikonloppun antamiseen, vaan asiaa tarkastellaan seurakuntakohtaisesti esimiehen harkinnan mukaan. Joissain seurakunnissa on esimies saattanut heikentää viikonloppuvapaan käytäntöä, vaikka lähtökohtaisesti hänen olisi tullut toimia päinvastoin.

Sopijaosapuolet Kirkon sopimusvaltuuskunta ja AKAVAn julkisen sektorin neuvottelujärjestö AKAVA-JS ovat yhtä mieltä siitä, että uuden päätöksen tarkoituksena ei ole viikonloppuvapaan pitämismahdollisuuksien vähentäminen vaan joustavuuden lisääminen vapaapäivien sijoitteluun ja viikonloppuvapaiden antamiseen. Vaikka vapaan viikonloppun antaminen ei ole esimiehen ehdoton velvollisuus, se on kuitenkin hyvää henkilöstöhallintoa sekä TUPO-sopimuksessa tarpeelliseksi todettua työn ja perhe-elämän yhteensovittamista.

Kierrätä listaa näkövammaistyön hyväksi!

Tänä syksynä työpaikoilla ja -yhteisöissä eri puolilla maata kiertävät Näkövammaisten Keskusliiton Annansilmät-keräyslistat.

Valtakunnallisella Annansilmät-keräyksellä kootaan varoja näkövammaistyölle: puolet nettotuotosta käytetään Helsinkiin valmistuvan Näkövammaisten palvelu- ja toimintakeskus Iiriksen toteuttamiseen ja puolet näkövammaisten alueelliseen palvelutoimintaan.

Koko maata palvelevaan Iiris-keskukseen sijoit-

tuu noin 30 eri toimintayksikköä. Siellä tuotetaan esimerkiksi elektronisia lehtiä sekä pistekirjoitus- ja äänitemateriaalia kaikkien maamme näkövammaisten käyttöön. Iiriksessä näkövammaiset lapset ja heidän vanhempansa voivat vihdoin osallistua yhteiseen kuntoutukseen, kun perhemajoitustiloja saadaan riittävästi.

Alueelliset näkövammaisyhdistykset, joiden tärkeänä tukena myös seurakunnat toimivat, tarvitsevat varoja mm. vertaistukitoimintansa ja äänilehti-tuotantonsa turvaamiseen.

TILAA ANNANSILMÄT-KERÄYSLISTA

Sinunkin ammattiliittosi kannustaa osallistumaan Annansilmät-keräykseen. Tule mukaan rakentamaan tulevaisuutta maamme näkövammaisille ja kuurosokeille!

Annansilmät-keräyslistan voit tilata työyhteisöllesi Näkövammaisten Keskusliitosta: puh. 09-3960 4315, sähköposti ritva.kuuluvainen@nkl.fi, internet www.nkl.fi/annansilmat2003.

Listat kiertävät kätevästi vaikkapa kahvitauon aikana tai kokouksen päätteeksi. Keräysaikaa on marraskuun loppuun.

Kokkolassa Urkupäivät syyskuussa

Syyskuun 10. - 14. päivä järjestetään Kokkolassa ensimmäistä kertaa Urkupäivät. Idea Kokkolan Urkupäivistä nousi Kokkolan kirkon uusista Åkerman & Lund -uruista, jotka täyttävät syyskuussa vuoden. 50-äänikertaiset, klassiseen ja varhaisromanttiseen tyyliin rakennetut urut ovat olleet kuluneen vuoden aikana kovassa konserttikäytössä ja nyt on yhden syyskuun viikonlopun aikana tarjolla useampi konsertti.

Urkupäivät käynnistyvät kahden päivän mittaisella urkujensoiton kurssilla 10. - 11.9., jossa opettajana toimii Markku Hietaharju Helsingistä. Kurssilla keskitytään barokin ja romantiikan ajan urkumusiikkiin. Kurssille on 5 aktiivioppilaspaikkaa, jotka ovat jo täynnä, mutta lisäksi on tarjolla passiivioppilaspaikkoja kaikille kanttoreille, urkureille ja urkujensoitosta kiinnostuneille.

Osallistumismaksu passiivioppilaalle on 15 euroa per päivä. Ilmoittautumisia otetaan vastaan 4. syyskuuta asti Kokkolan seurakuntayhtymän keskuksessa (puh. 06-829 6111).

Perjantaista sunnuntaihin on Kokkolan kirkossa tarjolla urkukonsertteja kaikelle kansalle. Perjantaina 12.9. konsertoi Markku Hietaharju, lauantaina 13.9. Jaana Ikonen ja sunnuntaina 14.9. Markus Wargh. Myös sunnuntaiaamun messussa soivat urut tavalista enemmän.

Ikkuna juutalaisuuteen -kurssi

Missä ja milloin?

Kirkon Koulutuskeskus, Järvenpää 2. - 4.4. ja 15. - 16.5.2004

Mitä?

Tutustutaan Suomen juutalaisten elämään, VT:n ja myöhemmän juutalaisuuden syntyyn ja historiaan, katsaus juutalaisten pyhiin teksteihin. Jeesus ja juutalaiset? Antisemitismi. Juutalaisten ja kristittyjen kohtaaminen. Israel-ystävyyssjärjestöt?

Miten?

Elämystavoitteisesti. Etukäteismateriaalia lukemalla (Ikkuna juutalaisuuteen -kirja, toim. Jouni Turtiainen), synagogavierailulla, luennoilla, pajatyoškentelyllä, Suomen juutalaisten kohtaamisella, videon ja keskustelun avulla, sapatti- ja pääsiäismateriaalia, juutalaisen musiikin äärellä, jumalanpalvelus, jossa käsitellään UT:n "vaikeita" tekstejä.

Kenelle?

Uskonnonopettajille, seurakuntien työntekijöille, kansainvälisessä työssä toimiville kirkon työntekijöille, asiasta kiinnostuneille.

Hinta?

Kurssimaksu 50 euroa, ensimmäisen jakson täysihoito 96 euroa + bussimaksu Helsinki-Järvenpää, toisen jakson täysihoito 67 euroa.

Ilmoittautuminen:

19.3.2004 mennessä, kurssisihteeri Ulla Pyykkö, KK 09-271 9911, ulla.pyykkö@evl.fi.

Järjestäjät:

Kirkon Ulkoasiain Osasto / Kirkko ja juutalaisuus -työryhmä (K & J), Kirkon koulutuskeskus

Tiedustelut:

Jouni Turtiainen, K & J, 050-462 0717 (044-294 33 57), jouni_turtiainen@hotmail.com, Kai Pelttonen, KK 09-271 9915, kai.pelttonen@evl.fi, Tapani Harviainen, K & J, 09-7248 956, tapani.harviainen@helsinki.fi.

Teologian ylioppilas!

Kirkon päivä 11.11.2003 klo 10 - 20

Helsingin Tuomiokirkon kryptassa

Teemana: Kelpaanko minä?

Järjestäjänä Kirkon teologikoulutustoimikunta

Pappisliitto tarjoaa lounasruokailun

Palkka-kehityksen uusi toivo

Diakoniatyöntekijöiden mielialaa on viimeisen kymmenen vuoden ajan jäytännyt rahapula monella eri tasolla. Kivulainta on se, millä ihmeellä saa omat raskaa työllä ansaitut rahansa riittämään. Palkkaustamme on korjattu muutamana viimeksi tehdyn sopimuksen kohdalla jonkin verran. Kuitenkin on muistettava, että diakoniatyöntekijän palkoissa yksi palkkaluokka ei kuitenkaan ole vielä varsinaista palkkatason nostamista. Palkkatason nostaminen on seuraavan sopimuskauden asioita koko AKAVA:n malatapalkkaisten ryhmässä.

Uudehkona mahdollisuutena on suurimmissa seurakuntayhtymissä käytössä VES Liite 10 mukainen mahdollisuus korottaa työntekijöiden palkkoja yksilökohtaisesti ja harkinnanvaraisesti. Aluksi eteneminen asiassa oli kovin verkkaista osittain siksi, että meillä ei ollut kokemusta eripalkkaisuudesta saman ammattiryhmän sisällä. Vähitellen järjestelmään on saatu jonkinlaista liikettä ja paikallista kulttuuria. Palkkausta voidaan tarkistaa yhden palkkaluokan verran kerrallaan ja jokainen korotus täytyy olla erikseen perusteltavissa.

Kun ajattelen paikallisen sopimisen järjestelmää luottamusmiehen näkökulmasta, tuntuu joskus uhkarohkealta esittää palkankorotuksia kenellekään, koska sitä ei voi tehdä kaikille. Vähemmällä vaivalalla ja arvostelulla selviää, jos luottamusmies ei tee mitään esitystä. Olemme jotenkin niin syvällä kollektiivisessa ajatuksessa; kaikille samaa hyvää samaan aikaan. Kuitenkin ainoa tapa saada palkkausta korjattua on hitaan etenemisen tie, muutama kerrallaan. Paikallisesti ei voida liikutella suuren porukan palkkoja samalla kertaa. Samapalkkaisuuteen pyrki-

mistä en näe edes järkevänä nykyisenkaltaisessa tilanteessa, koko palkkahaitari pitäisi saada meidänkin kohdallamme käyttöön.

Palkankorotuksia jaetaan seurakunnissa todennäköisesti kuitenkin. Mikäli emme halua niiden kohdistuvan meille, niin kyllä rahalle ottajia riittää. Tässä asiassa meidät on asetettu uuden kulttuurin kynnykselle. Kollegani voi saada nykyisin enemmän palkkaa lähes samanlaisesta työstä. Eri seurakunnissa on erilaiset palkat. Kauemmin töissä olleilla on korkeammat palkat kuin äskettäin tulleilla, niinhän on ollut aina ja sen olemmekin oppineet jo hyväksymään. Meidän on aika nyt oppia hyväksymään ja jopa kehrittelemään toisenlaisiakin palkkausperiaatteita. Miltähän tuntuisi ajatus koulutuksen tuomasta palkkaedusta. Nythän lisää koulutusta hankineet diakoniatyöntekijät pääsääntöisesti lähtevät kirkosta, koska meillä ei palkalla eikä urakehityksellä ainakaan houkutella jäämään taloon.

Uusi laajeneva palkkausjärjestelmä on meille diakoniatyöntekijöille haaste, se haastaa meitä irrottautumaan ainakin keskinäisestä kateudesta ja tasapaisyyden ihanteesta. Haasteemme on kollektiivinen, onhan koko ammattikunnan etu saada porrastettua virkoja ja kehitettyä palkkausta. Erityisosaamisesta kannattaa maksaa jopa kirkossakin. Kun yksi diakoniatyöntekijä saa edun, täytyy se ajatella koko ammattikunnan etuna. Joskus sitten voi olla omakin vuoro saada lisää palkkaa, kunhan osaa oikein informoida työnantajaa ja luottamusmiestä omista erityistaidoistaan.

Loppujen lopuksi ei ole kenenkään etu pitäytyä tasapalkkaisena ja jakaa korotukseen varat rahat muille ammattiryhmille. Nykyisen käytännön valitessa on uskallettava rohkeasti nostaa omasta joukosta erityisosaajia ja kehitettävä palkkausperusteita paikallisesti omaan kulttuuriin sopivaksi.

Pienten seurakuntien diakoniatyöntekijöiden palkkauksen kehittymisestä on liitto huolehtinut sopimuskierroksilla ja suuremmat seurakunnat on jätetty luottamusmiesjärjestelmän kautta hoidettavaksi. Nyt tuntuu siltä kuin suuremmissa seurakunnissakin olisi päästy hiljalleen vauhtiin. Syyskuun alusta tulee lisää seurakuntia Liite 10 paikallisen sopimuksen piiriin. Ottakaa rohkeasti yhteyttä omaan pääluottamusmieheenne ja aloittakaa oman paikallisen palkkauskulttuurin luominen turhia ujos-
telematta. Työmiestä on palkkansa ansainnut, joten ei kannata turhaan aikailla.

kaisa.rauma@evl.fi

Uusi uskonnonvapauslaki tuli voimaan elokuun alussa

Uusi uskonnonvapauslaki tuli voimaan 1.8.2003. Se korvaa vuodelta 1922 peräisin olevan uskonnonvapauslain. Lain tarkoituksena on turvata perustuslais-
sa säädetyn uskonnonvapauden käyttämistä. Uuteen uskonnonvapauslakiin liittyvä hautaustoi-
milaki tulee voimaan 1.1.2004. Aiempaan tapaan evankelis-luterilaisesta ja ortodoksisesta kirkosta säädetään lisäksi asianomaisia kirkkoja koskevis-
sa erityislaeissa.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko suhtautuu uuteen uskonnonvapauslakiin myönteisesti. Uuden uskonnonvapauslain taustalla on ajatus positiivises-
ta uskonnonvapaudesta. Siinä uskonto ymmärretään paitsi yksilön omaksi valinnaksi myös yhteis-
sön perinteen osaksi.

Valtion tehtävänä on turvata uskonnonvapaus-
ja luoda edellytykset sen toteutumiselle. Uskon-
nonvapauteen kuuluu oikeus tunnustaa ja harjoit-
taa uskontoa, oikeus ilmaista vakaumus sekä oikeus kuulua tai olla kuulumatta uskonnolliseen yhdyskuntaan.

Uuden lain mukaan lapsen uskonnollinen asema ei enää automaattisesti määräydy huoltajien uskonnollisen aseman mukaan, vaan lapsen liittymisen uskonnolliseen yhdyskuntaan tai siitä eroaminen perustuu erilliseen huoltajien tahdonilmaisuun. Lapsen itsemääräämisoikeus laajenee siten, että 12 vuotta täyttäneen lapsen uskonnollista asemaa voidaan muuttaa vain lapsen suostumuksella. 15 vuotta täyttänyt lapsi voi edelleen huoltajien kirjallisella suostumuksella itse liittyä uskonnolliseen yhdyskuntaan tai erota siitä. Nykyiseen tapaan 18-vuotias voi itsenäisesti päättää uskonnollisesta asemastaan.

SAA KUULUA USEAMPAAN USKONNOLLISEEN YHDYSKUNTAAN

Uudessa uskonnonvapauslaissa ei enää estetä henkilöä kuulumasta samanaikaisesti useampaan uskonnolliseen yhdyskuntaan. Sääntö astuu kuitenkin voimaan vasta kolmen vuoden siirtymävaiheen jälkeen 1.8.2006. Yhdyskunnat päättävät itse, voivatko niiden jäsenet kuulua myös muihin yhdys-

kuntiin. Evankelis-luterilaisen kirkon omassa lainsäädännössä ei ole tällä hetkellä säännöksiä asiasta. Kirkon on mahdollista ottaa kantaa tähän kysymykseen tai tehdä kirkkolakiin tarvittavat muutokset kolmen vuoden siirtymäajan kuluessa.

Jatkossa kirkosta eroamiseen liittyvästä kuukauden harkinta-ajasta luovutaan. Eroilmoituksen voi toimittaa uuden lain mukaan myös postitse.

Myös uskonnonopetukseen tulee muutoksia. Oppilaiden enemmistön mukaiseen uskonnolliseen yhdyskuntaan kuulumaton oppilas osallistuu enemmistön uskonnonopetukseen vain, jos hän ilmoittautuu siihen erikseen. Perusopetus- ja lukiolaissa tunnustuksellisen uskonnonopetuksen käsite korvataan oman uskonnonopetuksen käsitteellä. Oppilaalla on edelleen oikeus saada oman uskontonsa opetusta ja velvollisuus osallistua mainittuun opetukseen. Evankelis-luterilaista ja ortodoksista uskonnonopetusta antavalta opettajalta ei enää edellytetä asianomaisen kirkon jäsenyyttä.

UUSI HAUTAUSTOIMILAKI TULEE VOIMAAN 1.1.2004

Uusi hautaustoihilaki tulee voimaan ensi vuoden alussa. Evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien hautausmaat toimivat jatkossakin yleisinä hautausmaina, joilta myös kirkkoon kuulumaton vainaja on oikeutettu saamaan hautasijan. Uuden lain mukaan hautaustoimessa perittävien maksujen perusteiden tulee yleisellä hautausmaalla olla kaikille samat riippumatta siitä, kuuluuko henkilö kirkkoon vai ei. Tulevaisuudessa hautasijan voi saada pyydetäessä erityiseltä tunnustuksettomalta hauta-alueelta. Tämä muutos tulee voimaan 1.1.2007.

Seurakunnilla on edelleen mahdollisuus myöntää osittain tai kokonaan vapautus hautaustoimessa perittävistä maksuista, jos vainaja on ollut rintamaveteraani. Tämä mahdollistaa monien seurakuntien nykyisin noudattaman käytännön jatkamisen. Lisätietoja löytyy nettiosoitteesta: www.evl.fi/avain/uskonnonvapaus. (KT)

Mari Teinilä

New York on melkoinen kansallisuuksien sulatusuuni, jossa asuu myös paljon suomalaisia. Artikkelin kirjoittaja Tarja Koskela toteaa, että hänet yllätti Suomen luterilaisen kirkon ulkosuomalaistyön resurssien vähäisyys.

TARJA KOSKELA

Ulkosuomalaistyö on kirkolle mahdollisuus

Amerikka sai minut koukuun jo lukion jälkeen vietetyn au pair -vuoden aikana. Kansainvälisyys ja ekumeenisuus kiinnostivat myös opiskellessani teologiaa Helsingissä. Tein mielenkiintoista ja kasvattavaa vapaaehtoistyötä Suomen ekumeenisessa nuorisoneuvostossa sekä Euroopan ekumeenisessa nuorisoneuvostossa (Ecumenical Youth Council in Europe, EYCE). EYCE:n toimisto sijaitsi tuohon aikaan Helsingissä ja sain olla pääsihteeri Matti Peiposen opissa ja apuna.

Heti valmistuttuani Helsingin yliopistosta kii-
ruhdin takaisin Yhdysvaltoihin ensin opiskele-

maan Gettysburgin luterilaiseen seminaariin ja siten erikoistumaan sairaalateologiksi New Yorkissa ja Honolulussa. Työnteko monikulttuurisessa ympäristössä oli mielekäästä ja innostavaa, ja niinpä oltuani vuoden Suomessa palasin jälleen Yhdysvaltoihin. New Yorkissa työ- ja opiskelumahdollisuuksia riitti ja nautin elämisestä erilaisten kulttuurien ja uskontojen keskellä.

Kirkon ulkosuomalaistyöhön ryhdyin jo pari vuotta New Yorkissa asuttuani. Myös suomalaisessa seurakunnassa riitti ja riittää kulttuurien kirjoja. Monissa perheissä eletään kolmen kulttuurin keskellä: suomalainen vaimo, esimerkiksi brasi- ➔

lialainen aviomies ja amerikkalainen yhteiskunta on yhdistelmä, jonka kaltaisia New York on täynnä. Samaan aikaan ulkosuomalaistyö palvelee lukuisia suomalaisia perheitä, jotka ovat työkomennuksella ulkomailla tilapäisesti. Juuri nämä perheet ovat niitä, jotka ehkä eniten kaipaavat oman suomalaisen kirkon palveluja.

Ulkomailla oleskelun aikana kirkon rooli korostuu usein enemmän kuin muulloin elämässä. Usein ulkomaille muuttaminen voi olla vaikeaa ja aiheuttaa monenlaisia paineita esimerkiksi parisuhteeseen. Lapsiperheille on suuri menetys se, että Suomessa olevat tukijoukot kuten mummut, papat ja muut sukulaiset ja ystävät ovat kaukana. Kulttuurierot voivat olla kiehtovuutensa ohella hankalia ja sopeutuminen uuteen maahan vaikeaa. Uusien ihmissuhteiden solmiminen ei välttämättä ole helppoa ja moni kokee olonsa yksinäiseksi. Ulkomailla asuminen voi siis olla todellinen koettelemus ja kaipuu takaisin Suomeen on todellinen.

Moniuskonnollisessa yhteiskunnassa vanhemmat joutuvat myös kiinnittämään enemmän huomiota siihen, mitä haluavat lapsilleen opettaa uskosta ja Jumalasta. Mitä vastata lapselle, joka haluaa mennä Hebrew-kouluun, koska kaikki muutkin menevät? Koska Yhdysvalloissa ei ole uskonnonopetusta valtion kouluissa, jää uskontokasvatus yksinomaan kodin ja kirkon vastuulle. On tärkeää, että kirkko tukee vanhempia, joille lasten kysymykset Jumalasta ja uskonnosta ovat uusia ja ehkäpä yllättäviäkin.

RESURSSIEN VÄHÄISYYS YLLÄTTI

Ulkosuomalaistyön tekemisessä minut on yllättänyt resurssien vähäisyys. Yksi pappi ainoana työntekijänä kaitsee tuhansia suomalaisia akselilla Washington D. C. - Boston. Muut pohjoismaat tekevät kirkollista työtä omiensa parissa hyvin erilaisin

resurssein. Ero Suomen ja muiden pohjoismaiden välillä on räikeä. Muilla pohjoismaisilla kirkkoilla New Yorkissa on useita työntekijöitä sekä omat tilat ja asunnot työntekijöille. Kotimaasta maksetaan kaikkien työntekijöiden palkat kokonaisuudessaan ja kun on kymmenen hengen tiimi ja oma talo, on helppo kerätä varoja seurakunnan toimintaan paikan päällä.

Koen, että ulkosuomalaistyö on kirkolle upea mahdollisuus tavoittaa omat jäsenensä. Moni kokee tarvitsevansa kirkkoa juuri eniten ulkomailla asuessaan. Silloin kysymykset siitä, kuka olen, mistä tulen ja mihin uskon ovat pinnalla, ja kirkon läsnäolo voi antaa turvaa ja paikan jossa näitä kysymyksiä voi käsitellä.

On tärkeää, että suomalaisena ulkomailla voi löytää kirkosta paikan, johon on tervetullut ja joka tuntuu kodilta. Yhdysvalloissa muutaman vuoden oleskeleva perhe ei amerikkalaistu, vaan palaa takaisin Suomeen. Kun ulkomailla asuneet suomalaiset palaavat kotimaahansa, on heillä paljon annettavaa kotiseurakunnassaan.

Naisena olen kokenut, että ulkomailla minut hyväksytään paremmin kuin Suomessa. Ehkäpä tämä johtuu siitä, että naispapit ovat olleet täällä tuttu näky paljon pitempään. Samoin monikulttuurisuus saa aikaan sen, että erilaiset ihmiset ovat oppineet tulemaan toimeen toistensa kanssa eroavaisuuksista ja erimielisyyksistä riippumatta. Kaikkea kanssakäymistä leimaa molemminpuolinen syvä kunnioitus ja kiinnostus, eikä epäluulo.

Suomalainen kirkko New Yorkissa on aktiivinen ja nuorekas seurakunta, jolla on monipuolista toimintaa ja jonka tilaisuuksissa tulee hyvä olo. Täällä tuntee joka solullaan, että pappia tarvitaan. Upeinta työssä on saada jakaa ihmisten kanssa elämään kuuluvat ilot ja surut, kulkea hetki vierellä.

Kirjoittaja toimii ulkosuomalaistyössä New Yorkissa.

He saavat levätä

Sukevan seurakunnan eläkkeellä ollut kirkkoherra, rovasti **Mauri Harviainen** s. 5.10.1914, k. 5.4.2003.

Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen eläkkeellä ollut sisälähetysjohtaja, rovasti **Väinö Uusitalo** s. 11.2.1937, k. 3.5.2003.

Maskun seurakunnan eläkkeellä ollut kirkkoherra, teologian tohtori **Rudolf Molnár** s. 14.8.1915, k. 14.5.2003.

Juupajoen seurakunnan eläkkeellä ollut kirkkoherra, rovasti **Paavo Piekka** s. 26.3.1917, k. 23.7.2003.

Langinkosken seurakunnan eläkkeellä ollut kapteeni, rovasti **Paavo Telaranta** s. 28.9.1912, k. 1.8.2003.

Miten täyttää matkalaskua?

Kuluneen kesän aikana vastaani on tullut tusinan verran työntekijöitä eri seurakunnista, joissa kaikissa on kaihtavana kysymyksenä ollut matkakorvauksia koskevat käytännöt. Yleistää ei pidä, mutta minusta näyttää siltä, että usein työyhteisön huonot ihmisuhteet projisoituvat juuri matkakorvauksiin. Kenties on niinkin, että matkakorvaukset jurppivat kaikkein eniten työntekijöitä, jotka työyhteisössä muutenkin käytöksellään ja toiminnallaan nousevat esiin. Maan hiljaiset ovat tämänkin asian kohdalla hiljaa.

Kaikille ei näytä olevan selvää, mikä ero on työmatkalla ja virkamatkalla. Yksinkertaistaen voidaan todeta, että työmatka on päivittäinen matka kotoa virkapaikalle. Virkamatka on muualle suuntautuvat työtehtävän hoitoon tarvittava matka. Se alkaa pääsääntöisesti virkapaikalta ja päättyy sinne. Virkamatkat työnantaja korvaa työntekijälle tai järjestää niihin kyydin. Työmatkoista aiheutuvat kulut työntekijä vähentää verotuksesta tulonhankkimismenoina.

Paperilla ja kirjoituspyödyksen takana systeemi on hyvin selkeä. Kun tullaan käytännön elämään, soveltaminen vaatii taitoa ja malttia. Pääongelmaksi (jos siitä ongelma halutaan tehdä) tulee se, että kirkon hengellisen työn tekijät eivät useinkaan aloita päätä päivän töitään virkapaikalla. Sellaisen vaatiminen on työvoiman kokonaiskäytön kannalta paitsi hyvin epätaloudellista myös typerää. Toinen ongel-

ma (jos siitäkään ongelmaa tehdään) liittyy hengellisen työntekijän tarpeeseen vaihtaa päivän aikana useaan kertaan vaatetusta. Samaan yhteyteen liittyy monien työpäivien pätkittäisyys. Siten työn kannalta järkeviä kotoa työhön lähtöjä on useampia.

Kirkon sopimusvaltuuskunta on antanut muutama vuosi sitten monisivuiset ohjeet virkamatkojen korvaamisesta. Ne sisältävät mm. periaatteen, jonka mukaan virkamatka korvataan alkavaksi virkapaikalta tai kotoa sen mukaan kumpi on työnantajalle edullisempi. Ohje on johtanut matkalaskuihin, joissa työntekijät paperilla tekevät "mielikuvitusmatkoja" mutta vakuuttavat nimikirjoituksellaan kulkeneensa näin. Tätä en ole koskaan ymmärtänyt. Itse olen kieltäytynyt kirjaamasta matkalaskuuni muuta lähtö- tai tulopaikkaa kuin sen todellisen. Jos "edullisuus" on joskus muuta vaatinut, olen kulkenut omaan lukuuni. Tämä käy hyväpalkkaiselle kirkkoherralle, mutta ei kaikille nuorille, velkojensa kanssa kamppaileville työntekijöille.

Erityisesti kesäaikaan hengellisen työn tekijä joutuu usein käymään kotonaan vaihtamassa vaatteita. On pukeuduttava tilaisuuden mukaan. Päivän aikana saatetaan tarvita niin farkkuja, arkipukua kuin juhlapukuakin. Kaiken lisäksi työntekijän juhlapuvun tulee olla yhtä moitteettomassa kunnossa kuin kaikkien vieraidenkin. Tällainen vaatteiden vaihto on omassa työyhteisössäni tyypillinen syy alkaa ja päättää virkamatka kotiin. Kaikkialla ei, minusta valitettavasti, tällaista käytäntöä hyväksytä.

Viime sopimuskierroksella päätettiin ns. tekstikysymysten käsittelyn yhteydessä perustaa työnantajan ja työntekijäjärjestöjen yhteinen työryhmä selvittämään ja ohjeistamaan matkakorvauksia. Odotan tältä työskentelyltä paljon. Mielelläni soisin, että kaikessa sopimustoiminnassa viime vuosina korostunut paikallinen neuvottelu oikeus voisi saada sijaa työryhmän lopputulokseen. Se toki toisi jälleen uuden lisän kirkkoherran johtamistaidon vaatimuksiin.

Omassa työyhteisössäni matkakorvaukset eivät ole ongelma. Tampereella asioita hoidetaan tässäkin kohden mallikkaasti. Matkustusasioden kannalta oma työyhteisöni on kuitenkin siten poikkeuksellinen, että meillä on useampia autottomia työntekijöitä. Osa matkoista tehdään julkisilla kulkuneuvoilla, osa pyörällä ja kävellen. Huonojen poikittain kulkevien julkisten yhteyksien tähden ja aika-tilojen tullessa kiireisiksi käytetään taksia. Näiden työtovereiden toimia seurattaessa huomaa jääneeni miettimään, miten kokonaistaloudellisesti edullista työnantajalle on se, että me useimmat työntekijät suostumme kulkemaan omilla autoillamme.

Rohkaisu-, koulutus- ja valistusseminaarin osanottajat Wollisossa Etiopiassa. Seminaarin tarkoitus oli rohkaista kuulijoita evankelioimistyöhön uusiin kyliin.

TAUNO TUOMINEN

Lähetystyön ja kansainvälisen diakonian erityiskoulutus lähetysteologeille

Keväällä 2003 päättyi vuonna 2001 alkanut ensimmäinen lähetysteologeille tarjotettu erityiskoulutus, jonka laajuus oli 20 opintoviikkoa. Tämän kokeiluryhmän kokemusten pohjalta tehdään tarkistuksia seuraavia kursseja varten. Meitä kurssilaisia oli kaikkiaan seitsemän Helsingin ja Tampereen hiippakunnista.

Kurssin tavoitteena oli lisätä tietoa lähetystyöstä ja uskontojen ja kulttuurien moniarvoisuudesta. Kulttuureista ja niiden syvävaikutuksista puhuttiinkin syvällisesti eräiden seminaarijaksojen aikana. Myös missiologia ja kirkon lähetystyön integraatiokehitys oli pohdittavana. Sehän koskee lähetys-

järjestöjen keskinäisiä suhteita mutta myös järjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun sekä koko ulkomaisen työn järjestelyjä. Omat kokemukseni ulkomaiselta perehtymisjaksolta antoivat lisää valmiutta kirkkojen ja kulttuurien ymmärtämiseen ja vuorovaikutukseen. Vierailijat mm. ortodoksisesta kirkosta ja katolisesta kirkosta kertoivat kirkkojensa lähetystyöstä. Maahanmuuttajatyö oli myös tärkeänä osana seminaarijaksoja.

TOTEUTUS

Kurssi oli toteutettu etukäteistyöskentelyjen, yhteisten seminaarijaksojen sekä ulkomaisen perehtymisjakson vuorotteluna kolmen vuoden aikana. Jokainen kurssilainen oli laatinut oman henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa (HOPSU), pitänyt

Dessien seurakuntaa kuuntelemassa mielenkiintoista saarnaa.

oppimispäiväkirjaa (OPK) sekä koonnut aineistoa pohdittavaksi ja sovellettavaksi omassa työssään ja työympäristössään käyttäen apuna portofoliota.

ULKOMAINEN PEREHTYMISJAKSO

Keskeinen osa koulutusta oli ulkomainen perehtymisjakso. Jokainen kurssilainen sai oman mieltymyksensä mukaan valita maan ja luterilaisen kirkon, johon halusi erityisesti perehtyä. Kurssillamme kävi itsestään niin, että jokainen valitsi tutustumiskohteekseen eri maan. Kunkin piti palattuaan kertoa kokemuksiaan tutustumiskohteestaan. Kaikki olivat saaneet matkallaan paljon sekä pohdittavaa että kerrottavaa.

Itse olin Etiopiassa tutustumassa Mekane Yesus –kirkon elämään, toimintaan ja strategioihin. Seurakuntani (Hyvinkää) on tukenut Mekane Yesus –kirkon työtä vahvasti (25 000 – 30 000 euroa/v) noin 25 vuoden ajan, joten oli ilo päästä tutustumaan seurakuntien toimintaan. Jo hyvissä ajoin aloin etsiä Etiopiaa ja sen kirkollista elämää koskevaa kirjallisuutta. Lähetyjärjestöt sekä Kirkon Ulkomaanapu antoivat auliisti kirjallisuusvinkkejä ja lainasivat teoksia kirjastoistaan. Aineistossa oli sekä lyhyitä raporttien kaltaisia, siellä työskennelleiden lähettien kirjoitelmia että historia- ja väitöskirjoja. Aloin jo etukäteen uppoutua maan ja kansan historiaan ja elämään.

Ulkomaisen perehtymisjakson edellytys oli etsiä ja löytää sikäläisestä kirkosta työpari, jonka kans-

sa erityisesti perehdyttäisiin seurakuntaelämään ja työtapoihin. Kun itse olin kahden synodin alueella, tämä ei aivan sellaisenaan toteutunut. Työparikseni Keskisessä synodissa oli sovittu Suomen ystävä Kes Geneti Wayessa. Pääsin hänen matkaansa muutama päivän päästä maahan saavuttuani.

Suomen Lähetysseuran yhteydet Etiopiaan ja matkan järjestelyt olivat ratkaisevana apuna. Pääsin seuran kautta kehitysyhteistyöntekijöiden kategoriaan, minkä johdosta matkan hinta oli hiukan edullisempi ja matkatavaramäärä kaksinkertainen. Viemisiä ja tuliaistavaroita alkoikin huhun siivittämänä kertyä matkalaukut täyteen.

Virkistystä ja vaihtelua matkaan antoivat patikoinnit vuorilla sekä Addis Abeban ympärillä että yli 400 kilometriä pohjoisempana olevan Dessien ympärysvuorilla, parhaimmillaan yli 3000 metrin korkeudessa. Patikoidessa oli antoisaa keskustella sekä lähettiemme että paikallisten kirkon työntekijöiden kanssa.

RAPORTIN LAATIMINEN

Jokaisen kurssilaisen tehtävä oli laatia lopuksi kurssityönä raportti, joka sisälsi sekä etukäteistyöskentelyjen, seminaarijaksojen että ulkomaisen perehtymisjakson aikana saatujen tietojen pohdiskelua. Tärkeintä oli löytää kurssin ja keskustelujen myötä saatujen tietojen soveltamistapoja omaa työympäristössä. Alkuvaiheen tehtäviä olikin oman seurakunnan ja työympäristön kar- ➔

Dessien kirkkokuoro. Johtaja on mielenkiintoisesti takana.

toittaminen, sen heikkouksien ja vahvuuksien sekä työmahdollisuuksien havaitseminen. Kurssin tarkoitus oli samalla vahvistaa yhteistyötä eri työalojen välillä.

Etiopia ja sen Mekane Yesus –kirkko tempasivat mukaansa niin, että kirjoitin siitä laajahkon kursityön, jonka nimeksi laitoin ”Jaettava iloa”. Nimen sain muistelllessani lyhyttä keskustelua Mekane Yesus –kirkon presidentin Iteffa Gobenan kanssa Tampereen lähetyskongressissa. Etiopiassa sain haastatteluaanityksiä useita tunteja lähes 500 digikuvan ja muutaman videokuvauksen ohessa. Haastattelujen purkaminen vei runsaasti aikaa.

Huomasin, että Mekane Yesus –kirkko on osannut hämmästyttävän hyvin yhdistää hengellisen ja käytännöllisen puolen työssään. Kirkon Ulkomaanavun tuen merkitys oli ratkaisevaa monissa hankkeissa, mm. vesihuollon järjestämisessä kuivuudesta ja nälästä kärsivässä maassa.

Tutustuminen Mekane Yesus –kirkkoon on antanut ystävyysuhteita, ja muutamia etiopialaisia vieraita on jo käynyt seurakunnassani. Pikavierailut kurssilaisten valitsemissa kohdemaissa eivät pysty antamaan tarpeeksi näkemyksiä eikä tietoja. Oma matkani kesti neljä ja puoli viikkoa. Vasta kurssityötä laatiessani aloin huomata asioita, joista minulla oli puutteellisia tietoja ja joita olisi pitänyt osata kysellä Etiopiassa. Niinpä jouduin uudelleen etsimään sopivaa kirjallisuutta.

Uppsalan yliopiston suojissa on kirjoitettu monta väitöskirjaa Mekane Yesus –kirkon eri vaiheista. Niinpä käännyin sen puoleen kysymyksineni. Kirkon teologisista erityispiirteistä ja korostuksista ei sieltä kuitenkaan ollut tutkimusta saatavana. Tapa-

sin Addis Abebassa teol.tri Philip Johnsonin, joka on opettajana Addis Abeban Mekanissassa toimivassa teologisessa seminaarissa. Rohkaistuini otta-
maan häneen yhteyttä sähköpostitse ja sain kysymyslistani vastauksia. Kysymyksiäni oli vastauskirjeen mukaan otettu käsiteltäväksi oppitunneilla, ja niin eri puolilta maata olevat opiskelijat toivat oman synodinsa ja seurakuntansa korostuksia esiin.

KUSTANNUKSET

Sain matkaa varten apurahaa Suomen kirkon pappisliitolta, Kirkon Ulkomaanavulta ja Helsingin hiippakunnalta. Pitkä koulutus oli hyväksytty tietenkin myös oman seurakuntani koulutussuunnitelmaan. Itselläni oli käytettävissä erinomaiset tietoliikenneyhteydet Etiopiasta Suomeen, siitä kiitos Suomen Lähetysseuralle. Sain myös olla avuksi kirkon keskustoimistossa Addis Abebassa atk-asioissa sekä huoltaa lähettien tietokoneita.

UUSI KURSSI

Uusi kurssi alkaa ensi vuonna. Omasta ja muiden kurssilaisten puolesta voin sanoa, että kurssi oli mitä innostavin ja mielenkiintoisin. Siispä seuraa hiippakuntasi koulutustarjontaa! Koeta saada erityiskurssi seurakuntasi koulutussuunnitelmaan seuraavia kolme vuotta varten ja lähde rohkeasti mukaan! Saat paljon pohdittavaa ja keskusteltavaa sekä innostusta työhösi lähetysteologina!

Kirjoittaja on Hyvinkään seurakunnan kappalainen.

Marjatta Hannula on Vuoden kanttori 2003

Suomen Kanttori-urkuriliiton hallitus on nimennyt Vuoden kanttoriksi 2003 Tampereen Pyynikin seurakunnan kanttorin Marjatta Hannulan.

Valinnan perusteena on, että Marjatta Hannula on kehittänyt oman seurakuntansa musiikkityön ja erityisesti jumalanpalvelusmusiikin huippuunsa, toiminut ansiokkaasti Tampereen hiippakuntakanttorina, toiminut uraauurtavana kanttorityönohjaajana sekä ollut innostavana esimerkinä nuorisolle.

Marjatta Hannula on syntynyt vuonna 1940 ja valmistunut Sibelius-Akatemian kirkkomusiikkiosastolta vuonna 1964. Hän on valmistunut myös Sibelius-Akatemian yleiseltä osastolta ja suorittanut hum. kandidaatin tutkinnon Helsingin yliopistossa. Pyynikin seurakunnan urkurina hän on toiminut yhtäjaksoisesti vuodesta 1974 lähtien. Hän on toiminut urkurina myös Kuopion ja Tampereen tuomiokirkoissa.

Vuoden kanttori -palkinto luovutettiin Marjatta Hannulalle Suomen Kanttori-urkuriliiton liittokokouksen yhteydessä Kokkolan seurakuntakeskuksessa maanantaina 2.6.2003. Palkinto käsittää Sampo Pankin lahjoittaman rahalahjan sekä Urkurakentamo Veikko Virtasen lahjoittaman seinälaattaan kiinnitetyn urkupillin.

Marjatta Hannula hahmottelee kanttorikuntaa koskevia ”ikuisuusksymyksiä” ja löytää niihin myös vastauksia:

Tampereen Pyynikin seurakunnan kanttori Marjatta Hannula on Vuoden kanttori 2003.

Tarvitaanko kanttoria?

Onko seurakunnassa musiikinjohtajan tehtävä?

Elävä seurakunta on laulava seurakunta. Raamattu kehottaa laulamaan lakkaamatta ja ylistämään Jumalaa psalmeilla ja kiitosvirsillä. Kirkkomusiikki on Pyhän Hengen työtä ja toimii seurakunnas-

sa antaen sen jäsenille erilaisia tehtäviä. Musiikkia varten tarvitaan henkilö, jolla on musiikin lahja, mutta myös koulutus. Koska musiikki on olennainen osa seurakunnan elämässä, sitä hoitamaan on aina tarvittu ihmisiä.

Viime aikojen keskustelu kirkon viroista on hämmäntänyt. Voisiko olla mahdollista, että kanttorin virka ei olisi kirkon virka, vaikka siihen kutsuttaisiin kaikki muut työntekijäryhmät?

Jos kanttorin työ mielletään vain joidenkin virkatehtävien suorittamiseksi, on mielestäni kanttorin työn syvin merkitys unohdettu.

Jos kanttori on laulavan seurakunnan johtaja, hänen työnsä ulottuu kaikkeen seurakuntatyöhön: hän suunnittelee, organisoii ja etsii työtovereikseen musikaalisia seurakuntalaisia. Sen työn tavoitteena on laululla ja soitolla Jumalaa ylistävä seurakunta.

Onko kanttorilla kulttuuritehtävä?

(1. uskonkappale)

Mielestäni kanttorin merkitys maamme musiikkikulttuurille on ollut suurempi kuin yleensä luullaan.

- Varsinkin pienillä paikkakunnilla kanttorit ovat olleet ainoita musiikin ammattilaisia. He ovat opettaneet lapsia soittamaan. Varmasti me kaikki, jotka olemme seuranneet lasten pianonsoiton alkutaivalta, muistamme, millaisen innostuksen Aaroin pianokoulun ensimmäiset soinnut, Keinu ja Intiaanitanssi ovat herättäneet.

- Useat ammattimuusikot kertovat saaneensa kimpun musiikkiin kanttorin välityksellä.

- Monet kauniit sävelmät olisivat jääneet unohduksiin, ellei kanttori olisi kirjoittanut niitä musiikkiin ja soveltanut.

- Kuoro on ollut monille se paikka, jossa on opittu käyttämään ääntä, yhteistyötaitoja ja sitoutumista. Kuorolla on tehtävä, mutta se on myös ystäväjoukko, jolla on yhteiset tavoitteet. Kanttori on tämän joukon johtaja sekä konkreettisesti että henkisesti. Hänestä voi tulla esikuva monille kuorolaisille. Maassamme on useita kuoronjohtajapersoonallisuksia, joita muistellaan vielä vuosienkin takaa.

- Suuria kirkkomusiikkiteoksia, passioita, messuja, kantaatteja jne. esitetään yhä useammilla paikkakunnilla. Kirkot täyttyvät. Teokset puhuttelevat hengellisesti, mutta ovat myös kulttuurin viljelyä.

Onko kanttori seurakunnan työyhteisön jäsen?

Mielikuva kanttorista syntyy itse kullekin omista kokemuksista ja varmaan myös suomalaisen kirjallisuuden antamista kanttorikuvauksista esim. Aleks Kiven teoksissa.

Oma sisäinen käsitys voi olla niin vahva, että sen siirtää suoraan oman työyhteisön jäseneneen. Kuitenkin tiedämme, että kanttori on tänään sekä musiikillisesti että pedagogisesti hyvin koulutettu työntekijä. Sen vuoksi hän ei ole vain annettujen tehtävien toteuttaja, vaan itsenäinen, työtiimin jäseneksi sopiva henkilö.

Koska kanttorin tehtävät ulottuvat kaikille työaloille, on yhteys työntekijöiden kanssa välttämätöntä.

Olen ollut huomaavinani, että työyhteisössä kanttorilla on usein hauskkutajan rooli. Merkittävät saavutuksensa hän voi saada aikaan seurakunnan ulkopuolella. Arvostetaanko häntä tasavertaisena työtoverina siitakin huolimatta, että musiikkialalle hakeutuu usein persoonallisia ja herkkiä ihmisiä?

Teologin ja kanttorin työ kulkee rinnakkain ja lomittain. Erityisesti tässä työsuhteessa olisi molemmilla paljon annettavaa toinen toisilleen.

Löytyykö seurakuntiin uusia kanttoreita?

Julkisuudessa puhutaan seurakuntien huonosta työilmapiiristä. Meillä kaikilla ammattiryhmillä on syyt katsoa peiliin. Arvostammeko toisiamme? Jos näin ei ole, olemmeko valmiita muuttamaan asenteitamme? Muutos on vaikeaa, ehkä erityisen vaikeaa ikääntyville työntekijöille työnohjaus tai koko työyhteisön kehittäminen voisi antaa apua ja tukea uusien näkökulmien ja uuden ilon löytymiseen.

On todella valitettavaa, jos nuoret pelkäävät tulla seurakuntaan työhön. Tietojeni mukaan tänä keväänä oli erityisen vähän hakijoita Sibelius-Akatemian kirkkomusiikin koulutusohjelmaan. Miten voisimme rohkaista musikaalisia nuoria kanttorin työhön ja saada heidät vakuuttumaan tehtävän monipuolisesta ja syvästä merkityksestä sekä kirkon että yhteiskunnan elämässä?

Itse voin tässä lopuksi todeta, että olen kiitollinen ja onnellinen siitä ajasta, minkä olen saanut olla seurakunnassa työssä. Mielestäni kanttorin asema työyhteisössä on parantunut vuosi vuodelta.

Siksi haluankin rohkaista nuoria kirkon työhön!

Marjatta Hannula

Tapio Saraneva

- sorrettujen puolustaja teologi

24.3.1943 – 18.8.2003

Timo Merensilta/Credo Imagebank

Kirkon Ulkomaanavun johtaja, teologian tohtori, maailman köyhien ja sorrettujen puolestapuhuja Tapio Saraneva kuoli pitkään jatkuneen sairauden jälkeen 18.8.2003. Cruxin lukijat muistavat Tapion lehden vakituisena avustajana. Kirjoituksillaan Tapio puhuu vieläkin meille.

Muutama piirre ystävästä on kirkastunut erityisesti hänen kirjoituksistaan. Muistan erityisesti yhden Tapion kirjoituksen toimittamassani Cruxissa. Taittajamme Timo Saarinen oli valinnut koko lehden kansikuvaksi nälkäi-

sen mustan pojan Afrikasta ja laittanut Tapion tekstiä myötäillen haastavan iskulauseen jotenkin tähän tapaan "Hänelle olemme velkaa!" Tämän jälkeen joku liittomme jäsen antoi palautetta: "En ole kenellekään mitään velkaa".

Juuri sellaisena Tapion muistan: hän ei jättänyt ajatuksillaan ketään kylmäksi. Oli niitä, jotka ihasittelivat, mutta niitäkin oli, joita hänen ajatuksena ärsyttivät. Mutta jotenkin hyvä ominaisuus maailman köyhien puolestapuhujalle, teologille ja papille, jos kuulija ei voi olla ottamatta kantaa!

Toinen piirre Tapiosta, joka näkyi niin kirjoituksissa kuin yksityisissä kohtaamisissamme: Tapio halusi kysyä näkökulmia totuttujen ajatusten takaa, etsiä uusia tulkintoja. Mielessäni soivat miellyttävänä ne monien kohtaamisten kysymykset: "Oletko Jukka ajatellut sitä tai tätä Raamatun kertomusta tältä kannalta. Jos asiaa voisi ajatellakin näin?" Ja sitten paljon selkeää tietoa Raamatun kertomusten

taustoista. Tapio oli monissa asioissa intohimoinen: köyhien ja sorrettujen etusijaa ei saanut unohtaa kirkossa, teologiaankin Tapio suhtautui intohimoisesti. En ollut aina samaa mieltä, en kaikkea edes oikein aina ymmärtänyt. Mutta kohtaamistemme jälkeen oli aina jotenkin innostunut ja virittynyt olo. Noinkin voi ajatella! Hieno näkökulma ja oivallus Raamatusta. Tapio oli teologi.

Joukko Pappisliiton jäseniä muistaa Tapion matkanjohtajana Genevessä muutama vuoden takaa. Silloinkin syventävät keskustelut

olivat – kaiken kehityksmaatiedon ja epäoikeudenmukaisten rakenteiden selvitysten keskellä – teologisia keskusteluja: miten ymmärrämme kristillisen uskomme, jos suljemme silmämme maailman hädältä. Ammattitaidosta ja verkostoitumisesta ker toi taas sekin, että Tapion johdolla pääsimme eku-meenisen liikkeen keskuksessa kontakteihin hyvin monien merkittävien henkilöiden kanssa.

Työtoveri, innoittaja, ystävä on poissa. Mutta vain tästä ajasta. Tapio saa nyt iloita oikeudenmukaisuuden täydellisestä toteutumisesta.

Jukka Huttunen

pastori

Cruxin vastaava toimittaja
vuosina 1998 - 2000

"SePtem-ohjelmaperhe kasvaa"

uusi kausisuunnittelun työkalu

SePtem KausiSuunnittelu on uusi tietokoneohjelmisto seurakunnan papiston ja kanttorien kausisuunnitteluun. Ohjelmasta löytyvät työkalut suunnittelun alkuun, varsinaiseen suunnitteluun ja raporttien tulostamiseen. Kausisuunnittelu kattaa vapaapäivät, lomat, jumalanpalvelukset sekä erilaiset toimitus- ja virastovuorot.

SUUNNITTELUTYÖKALUT

Vapaapäivien suunnittelussa ohjelmalla voidaan automaattisesti sijoittaa työntekijöiden vakituiset viikkovapaapäivät suunnitelmaan. Lomien osalta ohjelma huolehtii lomaoikeuden kulumisesta huomioiden työehtosopimuksen mukaiset lomaoikeutta kuluttamattomat päivät. Samassa näkymässä voidaan myös sijoittaa leirit, retket, leirivapaat, koulutukset sekä muut vastaavat etukäteen tiedossa olevat varaukset kullekin työntekijälle.

Jumalanpalvelusten suunnittelussa ohjelman avulla määritellään seurakunnan suunnittelukauden jumalanpalvelukset ja niiden toimittamiseen osallistuvat henkilöt. Liturgin ja kanttorin ohella myös saarnan pitäjä tai tarvittavat avustajat ovat määriteltävissä. Ohjelmaan voidaan tallettaa maalikkoavustajia yhteystietoineen. Jumalanpalveluksia on oletuksena yksi jokaista kirkkopyhää ja jumalanpalveluspaikkaa kohden mutta myös arkena tapahtuvia jumalanpalveluksia kuten konfirmaatioita voidaan kalenteriin sijoittaa haluttu määrä.

Ohjelmalla voidaan myös suunnitella toimitus-, virasto- sekä muita vuoroja, mikäli seurakunnassa nämä ovat käytössä. Kaikkia vuoroja käsitellään omina ryhminään ja niitä voidaan ohjelmaan määrittää niin monta kuin halutaan. Vuoroille voidaan määrittää alku- ja päättymisaika sekä toistuminen joiden perusteella vuorot sijoitetaan kalenteriin.

SUUNNITTELUN EDISTYMINEN

SePtem KausiSuunnittelu auttaa suunnittelijaa pitämällä automaattisesti kirjaa suunnittelusta. Varoitusyhteenvedoon on koottu suunnittelun kokonaistilanne ja sieltä löytyvät muun muassa varoitukset alimiehityksestä tai vielä toimittajia vailla olevista jumalanpalveluksista. Samoin esimerkiksi lomaoikeuden seuraaminen tai työntekijöiden päällekkäisvarauksista varoittaminen helpottavat suunnittelijan työtä.

Ohjelman toimintaa ohjaavia asetuksia kuten varoitusrajoja voidaan muuttaa kunkin seurakunnan ja käyttäjän tarpeita vastaavaksi. SePtem KausiSuunnittelusta saa tulostettua suunnitelmat useana erilaisena muunnelmana, sekä henkilökohtaiset listat kullekin työntekijälle että yleislistat esimerkiksi päiväystyhuoneen seinälle. Lisätulosteita tullaan kehittämään käyttäjäpalautteen pohjalta.

KOKEILE VAPAASTI

SePtem KausiSuunnittelun saa kokeiltavaksi joko internetin kautta imuroimalla tai tilaamalla CD-levyllä. Kokeiluversiossa tulosteet ovat kiinteitä mallitulosteita, mutta muuten ohjelma on täysin toimiva. Joustavuutta tuo myös se, että kokeiluversion voi aktivoida ja saada käyttöönsä ohjelman täydet ominaisuudet, uutta asennusta ei siis enää tarvita. SePtem KausiSuunnittelu on täysin kotimaista tuotantoa. Tämän ansiosta käyttäjäpalautte ja kehityshdotukset voidaan nopeasti huomioida tulevaisuudessa.

Ohjelman käyttökoulutusta järjestetään tarpeen mukaan ja ensisijaisesti asiakaskohtaisesti siten, että kouluttaja saapuu seurakuntaan. Ohjelman käyttäjien keskinäistä tukiverkostoa ja palautteen antamista varten perustetaan oma kanavansa Cat-So Oy:n kotisivujen yhteyteen.

SePtem-seurakuntaohjelmiin on tarjolla nyt myös maksuaikaa. Ohjelman saat käyttöösi heti mutta laskun saat vasta helmikuussa 2004. Maksuajasta ei peritä lisäkuluja, maksat vain tuotteen normaalin hinnan. Tarjous koskee SePtem KausiSuunnittelu ja SePtem JumalanPalvelus -ohjelmia sekä niiden käyttökoulutusta.

Yhteystiedot: Cat-So Oy, toimitusjohtaja Jouni Tikkanen, puhelin 050 – 5700 181, kotisivut www.cat-so.fi

TUTUSTUMISTARJOUS PAPPISLIITON JÄSENIILLE

Tutustumistarjouksena Cat-So Oy myöntää Pappisliiton jäsenille 10% alennuksen SePtem KausiSuunnittelu-ohjelmasta. Sama tarjous koskee myös SePtem JumalanPalvelus-ohjelmaa. Tarjousta voivat liiton jäsenten lisäksi hyödyntää myös kaikki ne seurakunnat ja työyhteisöt, missä Pappisliiton jäseniä on töissä. Lisätietoa ja tilausohjeet löydät osoitteesta www.cat-so.fi/pappisliitto. Tarjous on voimassa rajoitetun ajan.

Pulaa papeista?

Kirkon lähitulevaisuutta kartoitettaessa on kiinnitetty huomiota muun ohella henkilöstökysymyksiin. Ongelmaksi on todettu henkilöstöpula, kirkon osittain heikko kilpailukyky rekrytointitilanteissa, henkilöstön työviihtyvyysongelmat sekä työyhteisön ja johtamisen kysymykset.

Ongelmakenttä koskee kirkon koko henkilöstöä, samoin kuin koko julkista sektoria ja osin kaikkia työmarkkinoita. Kirkon piirissä henkilöstöpulaan jouduttaneen ensin puuttumaan papiston kohdalta. Tämä johtuu pappien keskeisestä asemasta kirkon työssä ja papiston muusta henkilöstöstä poikkeavasta ikärakenteesta.

Vuosina 2002-2003 Kirkkohallituksen henkilöstöosaston (Risto Voipio) ja Suomen kirkon pappisliiton (Esko Jossas, Kaisa-Liisa Pehkonen-Suoranta, Hannu Ronimus) työryhmä kartoitti mahdolliseen pappispulaan liittyviä ongelmia. Seuraavaan on koottu keskeiset esille tulleet näkökohdat.

MISTÄ PAPPISPULA JOHTUU?

Näyttää vahvasti siltä, että pappispula on väistämättä edessä. Pula luonnollisesti johtuu useista syistä. Ratkaisukeinoja etsittäessä on tärkeää tietää, miten ja mistä seikoista aiheutuen pulatilanteeseen on jouduttu.

Työvoiman kysyntä ja tarjonta eivät juuri milloinkaan tunnu käyvän täysin yhtä jalkaa. Vain vuosikymmen sitten valmistuvat teologit olivat hädissään siitä, että kirkko ei voi tarjota heille työpaikkaa. Ongelmatilanne on osittain jatkunut siten, että etenkin pääkaupunkiseudulla on nytkin tarjolla etupäässä pätkätöitä. Tilanne on esimerkki myös siitä, että laskelmat ja suunnitelmat tuskin ovat se keino, jolla työvoiman saatavuus ja tarve saataisiin kohtaamaan. Kirkkollisilla työmarkkinoilla ei myöskään ole toimivaa työnvälitysjärjestelmää.

Parhaiten pystytään ennakoimaan eläkkeelle siirtymisen vaikutus työvoiman kysyntään. Papiston kohdalla voidaan kiistatta todeta, että seuraavien viiden vuoden aikana ja edelleen seuraavan kymmenen vuoden aikana virkakuntaa siirtyy poikkeuksellisen paljon eläkkeelle. Tästä on olemassa materiaalia sekä hiippakunnittain että valtakunnallisesti. Eläkkeelle siirtyvien määrä on valmistuvien teologian maistereiden määrää suurempi.

ONKO MUITA SYITÄ PAPPISPULAAAN?

Voidaan tarkastella esim. valmistuvien määrää ja todeta, että se on eläkkeelle siirtymiseen nähden aivan liian pieni. Tämä johtaa kysymään teologiaa opiskelevien määrää eli teologiuran houkuttelevuutta ylipäänsä sekä myös opiskeluaikojen pituutta ja akateemisen opiskelun suhteutumista työelämään.

Viime vuosina yliopistot ovat pyrkineet ”tehostamaan” opiskelua ja lyhentämään opiskeluaikaa. Parhaassa tapauksessa tämä jossain määrin lisää teologisen työvoiman tarjontaa. Toisaalta opintojen keskeyttäminen tai toiselle koulutuslalle hakeutuminen on ollut melko yleistä teologian opiskelijoiden keskuudessa.

Kun Joensuun yliopistoon on perustettu teologien tiedekunta, teologian opiskelumahdollisuuksia tuskin tarvitsee tai on mahdollistakaan määrällisesti kasvattaa.

Eniten on aiheuttanut päänvaivaa kysymys siitä, missä määrin valmistuvat teologit hakeutuvat kirkon palvelukseen. Tämän näkökohdan äärellä voidaan viitata moneen suuntaan. Teologian opiskelijoilla näyttää toisinaan olevan korkeakin kynnys kirkon palvelukseen siirtymisessä. Tällaisina ovat tulleet esille kirkon palkkakilpailukyky, työyhteiskysymykset, johtamisen ongelmat jne, joista saadaan kokemusta osittain jo opiskeluaikana. Hakeutumiskynnyksen korkeus ei tietysti riipu vain kirkosta, vaan paljolti myös siitä, mikä on tilanne yleensä työmarkkinoilla eli kuinka paljon teologin edessä on vaihtoehtoja kirkkollisille työmarkkinoille.

Kautta vuosien on jossain määrin hävikkiä tullut sitä kautta, että kirkon palvelukseen jo asettunut pappi jättää kirkon ja siirtyy toisiin tehtäviin. Tällainen tilanne voi johtua eteen tulevasta toisesta työmahdollisuudesta ja/tai teologissa itsessään tapahtuneesta uskon tai elämäntilanteen muutoksesta.

Samaan aikaan suuren poistuman kanssa teologikunnassa tapahtuu myös sukupuolirakenteen muuttuminen. Aikaisempi miesvaltainen ala on lyhyessä ajassa tulossa tasapainoalaksi ja aikaa myöten naisvaltaiseksi. Mitä kaikkea tämä mahdollisesti merkitsee ammattikunnan identiteetin ja työn sisällön kannalta, on Pappisliitossa selvittettävänä. Mutta väistämättä se merkitsee alalle entistä enemmän vanhempain- ja hoitovapaita ja sitä kautta lyhytaikaisia palvelussuhteita ja ns. pätkätöitä. Myös tämä lisää teologityövoiman kysyntää. Toistaiseksi ei ole pohdittu sitä, millaiseen papiston sukupuolirakenteeseen tulisi pyrkiä. Ainakin äkkiseltään voi ajatella, että suhteellisen tasainen jakauma ➔

naisiin ja miehiin olisi suotava.

MITÄ TILANTEESSA VOIDAAN TEHDÄ TAI JOUDUTAAN TEKEMÄÄN?

Jos edellä kuvailtu näkymä pappispulasta toteutuu, joudutaan kahden kysymyksen äärelle:

Miten pula(a) voidaan torjua?

Jos tämä ei onnistu tai onnistuu vain osittain, on edessä uusi kysymys:

Miten pulan kanssa eletään ja mitä pula merkitsee kirkon ja sen työn kannalta?

Miten pulaa voidaan torjua?

Mekaanis-tilastollisesti voidaan viitata seuraaviin kysymyksiin:

A. Voidaanko eläkkeelle siirtymistä hidastaa tai hillitä?

Yhteiskunnassa yleisesti tavoitellaan sitä, että suomalaisten voimakas eläkkeelle pakeneminen vähenisi. Normaalisti myös pappi siirtyy eläkkeelle heti kun se on mahdollista. Ainakaan esillä olevaan akuuttiin pulaan ei voitane vaikuttaa houkuttelemalla eläkeiässä olevia jäämään kirkon työhön. Jo asennesyistä tämä on vaikeaa tilanteessa, jossa papisto muutenkin siirtyy eläkkeelle vanhempaina kuin väestö keskimäärin. Korkeintaan voisi olla mahdollista vaikuttaa siten, että erilaiset osa-aikajärjestelyt pidettäisiin työssäoloaikaa uran loppuäässä.

B. Voidaanko teologin uralle suuntautumista lisätä?

Takavuosilta on esimerkkejä siitä, että Pappisliitokin on ollut mukana houkuttelemassa teini-ikäisiä "jaloon toimeen". Vaikka tätä toimintaa muis-tellaan lämmöllä, se tuskin on tulevaisuuden keino pappispu-lan torjunnassa. Kirkko voisi tietysti laa-tia papin työn markkinointisuunnitelman ja vies-tinnässään muistuttaa, että jokainen pappi on am-mattinsa ja virkansa "mainos".

C. Voidaanko kirkollisen uran houkuttelevuutta lisätä teologian opiskelijoiden keskuudessa?

Tämä luultavasti on ongelman kulmakysymys. Pappispulaa ei luultavasti helpota mikään muu kuin se, että mahdollisimman suuri osa teologian maiste-riksi valmistuneista hakeutuu luterilaisen kirkon pa-pin virkoihin.

Paljonkin on jo pohdittu sitä, miten kirkosta voi-taisiin tehdä houkutteleva työpaikka. "Korjausluetelo", mikä luonnollisesti tulee vielä konkretisoida, voi olla vaikkapa seuraava:

- kilpailukykyinen palkka ja yleensä palvelussuh-teen ehdot ennen kaikkea muuhun julkissektoriin nähden
- pappien yhteiskunnallisen arvostuksen

lisääminen/säilyttäminen: tässä mielessä kirkon jokaisella julkisuuteen antamalla lausunnolla on merkitystä

➤ seurakuntatyön ja opiskelun "lähentäminen" toisiinsa ilman, että koulutuksen akateemisuudesta ja tieteellisyydestä tingitään

➤ kirkon tiiviimpi yhteydenpito opiskelijoihin

➤ uusien pappien parempi perehdyttäminen työ-uran alussa, mikä on ennen muuta paikallisen toi-minnan vastuulla

➤ harjoittelun ohjaajien merkitys

➤ työyhteisökysymyksiin parempi hoitaminen

➤ johtamisen selkeyttäminen ja parantaminen (johtamiskoulutus)

➤ papin työnkuvan lähentäminen teologin tehtä-vään

➤ kirkon imagon kirkastaminen ylioppilaiden kes-kuudessa

➤ työn ja perhe-elämän mielekkäämpi yhteenso-vittaminen

Jos lähdetään siitä, että tässä kohdassa maini-tut kysymykset ovat ainoa vaikuttamiskeino pap-pispulan vähentämiseksi tai torjumiseksi, voidaan todeta:

➤ toimenpiteillä on jo kiire

➤ toimenpiteitä on muista syistä koko ajan meneil-lään (esim. johtaminen ja työyhteisöjen kehittämi-nen)

➤ toimintaa tarvitaan kaikille kirkon tasoilla ja verkostoituneesti

➤ miten kaikkea tässä mainittua koordinoidaan ja kehitetään?

Miten pulan kanssa voidaan elää?

On ilmeistä, että edellisessä kohdassa esitetyt toimet eivät yhdessä ja onnistuneinakaan kokonaan estä tai poista lähivuosien pappispulaa. Jo aikataulu-syyt johtavat siihen, että pappispulaa ei vain torjuta, vaan sen kanssa joudutaan myös elämään.

Näin ei tietysti tapahdu ensimmäistä kertaa Suomenkaan kirkon historiassa. Miltei kaikkialla länsimaissa – oli kyse sitten katolisesta kirkosta tai erilaisista protestanttisista ryhmistä – kirkot elävät keskellä pappispulaa. On uskallettava kysyä, mitä kaikkea tällaisesta tilanteesta on aikaisemmin seu-rannut ja mitä siitä nyt arvellaan seuraavan.

Aikaisemmista pulatilanteista voidaan tietää ai-nakin kaksi asiaa:

➤ eläkepapit ovat nousseet arvoon arvaamatto-maan

➤ kirkkoon on perustettu (papin virkojen tilalle-kin) muita virkoja, "kun pappeja ei kuitenkaan saa-da"

➤ mahdollista on myös se, että pappispula "tekee ti-laa" seurakuntalaisten uudenlaiselle aktivoitumisel-le

Nämä eivät tietenkään ole käyttökelpoisia kei-

noja esillä olevan ongelman ratkaisemisessa, mutta silti täysin mahdollisia kehityssuuntia meilläkin. Meneillään oleva virkarakenneuudistus on jo saatettu nähdä osana tällaista kehitystä, jonka mukaan pappistyövoimaa korvataan muulla, ”halvemmallalla” ja helpommin saatavalla.

Silti jossain yhteydessä pitänee harkita sitä, että eläkepappien sitoutuminen kirkkoon säilyy ja että heitä voidaan käyttää ainakin joissain tehtävissä.

Eniten pappispulaan joutuvat tietysti sopeutumaan virassa olevat harvalukuiset papit, joiden työ-

taakka kasvaa, mistä puolestaan seuraa omat ongelmansa (työuupumus ym.). Toisaalta pulatilanteessa toimenkuvat yleensä selkiytyvät ja aletaan keskittyä toimintojen ja ammattitaidon ydinalueille.

Työmarkkina –näkökulmasta tilanne muuttuu nykyisestä: ”hyödyke, josta on puutetta, voidaan myydä kalliimmalla.” Tähän kirkko ei liene varautunut sen paremmin taloudessaan kuin henkilöstöpoliittisissa linjauksissaan.

Jäsentietojen muutosilmoitus Pappisliiton jäsenille!

Nimi (tekstaten) _____

Henkilötunnus _____

ILMOITAN SEURAAVAT MUUTOSTIEDOT (Rasti ruutuun):

☐ Uusi osoitteeni on _____

lähiosoite

läh tien _____

postinumero ja postitoimipaikka _____

☐ Virkani on vaihtunut. Uusi virkani on: _____

☐ Olen äitiyslomalla/
hoitovapaalla

Mistä lähtien? _____

Mihin asti? _____

☐ Olen virkavapaalla

Mistä lähtien? _____

Mihin asti? _____

☐ Siirryn eläkkeelle

Milloin? _____

Lähetä muutosilmoituslomake Pappisliiton toimistoon osoitteella (tällöin liitto maksaa postituskulut, ts. et tarvitse postimerkkiä):

Suomen kirkon pappisliitto r.y.

Vastauslähetys/sopimus 00520-00139

00003 HELSINKI

Papiston päivät 2004 Papin matka

SEURAAVAT PAPISTON PÄIVÄT PIDETÄÄN JYVÄSKYLÄN PAVILJONGISSA
17. - 18. MARRASKUUTA 2004.

KYSEESSÄ ON VALTAKUNNALLISESTI SUURIN PAPISTON KOULUTUS- JA
NEUVOTTELUPÄIVÄ -TAPAHTUMA.

PÄIVIEN AIHEENA ON PAPIN MATKA. OHJELMA TARKENTUU KULUVAN VUODEN
AIKANA JA SIITÄ TIEDOTETAAN SYYSKAUDEN CRUXEISSA. PÄIVILLE ILMOITTAU-
TUMINEN ALKAA KEVÄÄLLÄ 2004.

MERKITSE AJANKOHTA JO NYT KALENTERIISI!

HELENA KOTISALO

Diakille omat kirkolliset suuntautumisvaihtoehdot

**Opetusministeriö on tehnyt uusia pää-
töksiä Diakonia-ammattikorkeakoulun
(Diak) koulutusohjelmista. Muutokset as-
tuvat voimaan 2004.**

**Diakin nykyinen diakoninen sosiaali-, ter-
veys- ja kasvatusalan koulutusohjelma
jaetaan kahteen eri koulutusohjelmaan.
Diakille tulee muiden ammattikorkea-
koulujen tavoin sosiaalialan ja hoitotyön
koulutusohjelmat.**

Diak sai lisäksi kolme kirkollista suuntautumis-
vaihtoehtoa: diakoninen sosiaalityö (diakonit),
kristillinen lapsi- ja nuorisotyö (kirkon nuoris-
työnohjaajat) sekä diakoninen hoitotyö (diakonis-
sat). Samassa yhteydessä opetusministeriö hyväk-
syi sairaanhoitaja/diakonissakoulutuksen (diakoni-
nen hoitotyö) laajentamisen 160 opintoviikkoon, eli
puolella vuodella. Nyt opiskelija valitsee jo hakuvai-
heessa suuntautumisvaihtoehdonsa.

DIAK KOULUTTAA YHTEISKUNNALLE JA KIRKOLLE

Diakonia-ammattikorkeakoululla on merkittä-
vä yhteiskunnallinen ja kirkollinen koulutustehtä-
vä ammattikorkeakoulujen (29 kpl) joukossa. Diak
on valtakunnallinen ja sillä on yksiköitä kahdek-
salla paikkakunnalla - Helsingissä, Järvenpäässä,
Kauniaisissa, Turussa, Lahdessa, Porissa, Pieksämä-
ellä ja Oulussa.

Noin 2800 opiskelijasta 40 % suorittaa yhteis-
kunnallisen kelpoisuuden lisäksi ev.-lut. kirkon vir-
kaan kelpoistavat opinnot. Diakonissan, diakonin
tai kirkon nuorisotyönohjaajan kelpoisuuden suorit-
taneet ovat siis kaksoiskelpoisia. Diak eroaa muis-
ta ammattikorkeakouluista myös siinä, että kaik-
ki opiskelijat opiskelevat myös arvopohjaopintoja.
Näin ollen Diakista tutkinnon suorittaneella on
diakonista ja sosiaaliehtistä osaamista.

Nykytilanteessa, eli vielä tänä vuonna opin-
tonsa aloittavat diakoni-, kirkon nuorisotyönohja-
ja- ja diakonissaopiskelijat opiskelevat sosionomin
(AMK) tai sairaanhoitajan (AMK) tutkinnon dia-
konisessa sosiaali-, terveys- ja kasvatusalan koulu-
tusohjelmassa. Tutkinnot ovat 140 opintoviikon (3
1/2 vuotta) laajuisia. Näiden tutkintojen yhteyteen

opiskelija voi liittää piispainkokouksen määrittelemät kirkon virkaan kelpoistavat opinnot (60 opintoviikkoa). Näin sairaanhoitajan (AMK) tutkintoon voidaan liittää diakonissan kelpoisuus ja sosionomin (AMK) tutkintoon joko diakonin tai kirkon nuorisotyönohjaajan kelpoisuus.

Tutkintoon johtavan koulutuksen lisäksi Diak tarjoaa lisä- ja täydennyskoulutusta, ammatillisia erikoistumisopintoja sekä avoimen ammattikorkeakoulun opintoja. Diakin tavoitteena on myös palvelella työelämää tutkimus- ja kehittämistoiminnan avulla. Koulutussuunnittelu ja työelämän kehittämispalvelut suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä työntekijöiden ja työnantajien kanssa. Diakilla on seurakuntien, hiippakuntien ja kirkkohallituksen kanssa vireillä useita yhteistyöhankkeita. (Lisätietoja: <http://www.diak.fi/>)

UUTENA KIRKOLLISET SUUNTAUTUMISVAIHTOEHDOT

Opetusministeriö rahoittaa ammattikorkeakoulutuksen ja päättää kunkin ammattikorkeakoulun koulutusohjelmista sekä suuntautumisvaihtoehtoista. Piispainkokous (1996) on puolestaan määritellyt opintojen sisällöt ja laajuudet, jotka vaaditaan kirkon virkoihin. Lisäksi kirkkohallituksen ammatillisen koulutuksen ryhmä seuraa kirkon näkökulmasta toteutuvaa koulutusta.

Diak ja opetusministeriö neuvottelivat viime keväänä vuosille 2004 – 2006 uuden tavoite- ja tulossopimuksen. Neuvottelujen tuloksena opetusministeriö teki kesäkuussa päätöksen, jonka mukaan nykyinen diakoninen sosiaali-, terveys- ja kasvatusalan koulutusohjelma jaetaan sosiaalialan ja hoitotyön koulutusohjelmiin. Lisäksi Diak sai esittämänsä kirkolliset suuntautumisvaihtoehdot. Diakille tulee näin ollen sosiaalialan koulutusohjelma, jossa on erikseen diakonisen sosiaalityön (diakonin kelpoisuus) ja kristillisen lapsi- ja nuorisotyön (kirkon nuorisotyönohjaajan kelpoisuus) suuntautumisvaihtoehdot. Hoitotyön koulutusohjelmaan tulee diakonisen hoitotyön suuntautumisvaihtoehto (diakonissan kelpoisuus).

Vuonna 2004 aloittavat opiskelijat hakeutuvat nyt suoraan valitsemiinsa suuntautumisvaihtoehtoihin. Tänä syksynä Diakin hakuilmoituksissa on esillä suuntautumisvaihtoehdot ja niiden hakukoodit. Tätä varten Diakin eri yksiköt ovat varanneet aloituspaikoistaan osan suuntautumisvaihtoehtoilta. Kirkon virkoihin kelpoistavissa suuntautumisvaihtoehtoisissa suoritetaan edelleen joko sosionomin (AMK) tai sairaanhoitajan (AMK) tutkinto.

DIAKONISSAKOULUTUKSEEN 20 OPINTOVIIKON LISÄYS

Kevään neuvotteluissa Diak esitti opetusministeriölle diakonisen hoitotyön suuntautumisvaihto-

ehtoa, joka olisi 20 opintoviikkoa nykyistä hoitotyön suuntautumisvaihtoehtoa (140 ov) laajempi. Sairaanhoitaja/diakonissakoulutusta verrattiin esimerkiksi Diakin 160 opintoviikon laajuiseen terveydenhoitajan (AMK) tutkintoon, joka sisältää sekä sairaanhoitajan että terveydenhoitajan kelpoisuudet.

Neuvotteluiden yhteydessä ilmeni, että opetusministeriössä arvostetaan Diakin koulutusohjelmiin sisältyvää arvo-osaamista. Kaksoiskelpoiset diakonissat ovat tervetulleita myös yhteiskunnan erilaisiin tehtäviin. Opetusministeriössä ymmärrettiin hyvin nopeasti, että diakonissojen kaksoiskelpoisuus edellyttää 20 opintoviikon laajennuksen.

Diak perusteli esitystään pidentämisestä niillä muutoksilla, jotka ovat kohdistuneet terveysalan. Kun diakonissakoulutus siirtyi 1990-luvulla opistoasteelta ammattikorkeakouluun, koulutuksen rakenne muuttui ja samalla koulutuksen kesto lyheni 4 1/2 vuodesta 3 1/2 vuoteen. Oletuksena tuolloin oli, että diakonian virkaan kelpoistavien opintojen integrointi sairaanhoitajan (AMK) tutkintoon olisi mahdollista ilman erityisiä ongelmia. Todellisuudessa terveysalan ja diakonia-alan sisältöjen integroiminen on vaikeutunut viime vuosina. Opiskelijat ovat joutuneet tekemään lisäopintoja saadakseen kummatkin kelpoisuudet.

Koko ammattikorkeakoulujärjestelmän ajan sairaanhoitajan (AMK) tutkintoa ovat ohjanneet EU-direktiivit. Ne varmistavat EU:n sisällä vertailukelpoisen yleissairaanhoitajan osaamisen. Lisäksi viime vuosina kansalliset sairaanhoitajan osaamisvaatimukset ovat kiristyneet. Julkaisussa "Ammattikorkeakoulusta terveydenhuoltoon" (2001) määritellään terveysalan tutkinnoille osaamisvaatimukset ja niiden vähimmäisopintoviikkomäärät. Näistä vaatimuksista johtuen Diakin sairaanhoitajan (AMK) tutkintoon on vaikea saada mahtumaan diakonian virkaan kelpoistavia opintoja.

Laajentamisen tavoitteena on toteuttaa molemmat kelpoisuudet uskottavasti. Mitään uusia opetusmateriaaleja ei luoda, vaan annetaan lisätilaa nykyisille vaatimuksille. Koulutussuunnittelua jatketaan Diakin sisäisissä diakonia- ja terveysalan verkostoryhmissä alkusyksyllä. Neuvotteluja käydään myös kirkkohallituksessa toimivan ammatillisen koulutuksen ryhmän ja Diakoniatyöntekijöiden liitto ry:n edustajien kanssa.

Uutta diakonisen hoitotyön suuntautumisvaihtoehtoa (160 ov, 4 vuotta) markkinoidaan jo tänä syksynä. Helsinkiin ja Poriin haetaan sairaanhoitaja/diakonissaopiskelijoita jo tammikuussa 2004 alkaaviin ryhmiin. Keväällä 2004 yhteishaussa on mahdollista hakea vastaavasti Lahteen, Ouluun ja Piekämäelle.

helen.kotisalo@dia.fi

Kirjoittaja toimii diakonisen hoitotyön yliopettajana

Vahva kirkollinen identiteetti, tukeva työyhteisö ja itsensä kehittäminen auttavat jaksamaan työssä

Elokuussa julkaistiin kaksi Suomen ev.lut. seurakuntien diakonia- ja nuorisotyötä ja näiden alojen koulutusta käsittelevää tutkimusraporttia Diakonia-ammatti-korkeakoulun julkaisusarjassa.

Tutkimuksen tilasi Kirkkohallitus ja toteutti Diakonia-ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehittämispalvelut. Teos *Diakoniatyön ja kirkon nuorisotyön arki vuonna 2002* selvittää seurakunnissa työskentelevien diakoniatyöntekijöiden ja nuorisohajaajien näkemyksiä kirkollisesta identiteetistä, työn ominaispiirteistä, haasteista, taitoista ja työssä jaksamisesta.

Aineisto kerättiin postikyselyllä, joka kohdistettiin kaikille diakoniatyöntekijöille ja nuorisohajaajille (N=2 225) kautta Suomen. Tutkimukseen osallistui 1 283 työntekijää (vastausprosentti 58) ja tutkimusjoukko oli alueellisesti edustava.

Tulosten mukaan valtaosa sekä diakoniatyöntekijöistä että nuorisohajaajista piti työtään ennen kaikkea kutsumuksena, ja molemmilla ammattiryhmillä oli vahva kirkollinen identiteetti. Vahvin kirkollinen identiteetti oli iäkkäämmillä työntekijöillä, pienissä seurakunnissa toimivilla diakoniatyöntekijöillä sekä Oulun ja Lapuan hiippakunnassa työskentelevillä.

Yhteiskunnan suurimmat haasteet tänä päivänä liittyivät vastaajien mukaan lapsiin, nuoriin, perheisiin ja parisuhteeseen. Seuraavaksi yleisimpinä pitivät erityisesti diakoniatyöntekijät mielenterveysongelmia, kriisejä, syrjäytymistä, työttömyyttä ja talousongelmia. Päihdeongelmat työn haasteena ilmaisi joka neljäs diakoniatyöntekijä ja joka viides nuorisohajaaja.

Tulevaisuuden haasteet näyttäytyivät työntekijöiden arvioissa melko samansuuntaisilta kuin nykyiset haasteet. Diakoniatyöntekijät kaikkialla Suomessa, ja erityisesti Tampereen ja Oulun hiippakunnissa, kuitenkin visioivat ikääntymisen aiheuttavan yhä kasvavaa haastetta tulevaisuudessa. Myös päihteiden käytön ennustettiin tuovan yhä lisääntyviä haasteita erityisesti Oulun, Lapuan ja Mikkelin

hiippakuntien alueella.

Molempien ammattiryhmien työssä painottui yksilökeskeinen työ, mutta nuorisohajaajat luonnehtivat työtään useammin yhteiskunnalliseksi ja hengelliseksi vaikuttamiseksi kuin diakoniatyöntekijät. Diakoniatyöntekijät nostivat yleisistä taitoistaan vahvimmaksi asiakastyön, ja nuorisohajaajat organisointitaidot. Diakoniatyöntekijät arvioivat työyhteisösuhteet ja kehittämistaidot vahvemmiksi kuin nuorisohajaajat, kun taas nuorisohajaajat pitivät yksittäisiä menetelmätaitojaan diakoniatyöntekijöitä parempina.

Diakoniatyöntekijät jaksoivat työssään paremmin kuin nuorisohajaajat. Molemmissa ammattiryhmissä pienten seurakuntien työntekijät kärsivät useammin uupumuksesta verrattuna suurten seurakuntien työntekijöihin. Työssä jaksamista tukevia tekijöitä olivat muun muassa hyvät työyhteisösuhteet, vahva kirkollinen identiteetti ja työn kehittämistaidot. Näiden taitojen hallintaan ja kirkollisen identiteetin rakentamiseen tulisi kiinnittää erityistä huomiota perus- ja täydennyskoulutuksessa sekä diakonia- ja nuorisotyön ydinosaamisen määrittelyissä.

Katja Rask
Tutkija, TtM
katja.rask@diak.fi

Sakari Kainulainen
Tutkimuspäällikkö, YTT
sakari.kainulainen@diak.fi

Sina Pasanen
Tutkimusassistentti, sosionomi (AMK)
sina.pasanen@diak.fi

Lähde:

Katja Rask, Sakari Kainulainen & Sina Pasanen. 2003. *Diakoniatyön ja kirkon nuorisotyön arki vuonna 2002*. Tutkimus diakoniatyöntekijöiden ja kirkon nuorisohajaajien kokemuksista seurakuntatyöstä ja taitoistaan. Diakonia-ammattikorkeakoulun julkaisu A Tutkimuksia 3.

Terveiset AKI-opiskelijaristeilyltä

Diakoniatyöntekijöiden liiton, Suomen kanttori-urkuriliiton sekä Suomen kirkon pappisliiton opiskelijaryhmille järjestettiin yhteinen kevätseminaari *Romantica*-laivalla 25. – 26.4.

Laivaseminaariin osallistui opiskelijoita jokaisesta liitosta ja yhteensä mukana oli 13 opiskelijaa. AKI-liittojen toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa pyritään toimimaan avoimuuden ja yhteistyön periaatteiden mukaisesti.

Seminaarin aikana opiskelijat saivat selvennystä eri liittojen järjestäytymisestä, neuvotteluosapuolista sekä siitä, mitä neuvottelut sisältää ja minkälaisia päätöksiä niissä voidaan tehdä. Palvelijoiksi vihityt mietinnöstä syntyi runsaasti keskustelua ja jokaisen liiton antamasta esityksestä keskusteltiin.

Diakoniatyön osalta keskustelussa nousi esille halukkuus olla osana kirkon hengellistä virkaa. Vihkimys haluttaisiin myös säilyttää joko ammatin valmistumisen yhteydessä tai että se suoritetaan siinä yhteydessä, kun saa työpaikan seurakunnasta. Diakoniatyöntekijän erityisosaaminen täytyisi saada myös säilymään.

Kanttori-urkuriliiton ja Suomen kirkon pappisliiton yhteisessä lausunnossa painotettiin viran aseman merkitystä, viranhaltijan ammattitaitoa, koulutusta ja rekrytointia. Nämä liitot eivät halua uusia työalaaan liittymättömiä tehtäviä eikä virkamiesoikeudellisia aseman heikennyksiä eikä myöskään erityisammattitaidosta tinkimistä.

OPISKELIJOIDEN OHJAAMINEN SEURAKUNTAHARJOITTELUSSA PUHUTTI

Opiskelijoiden ohjaaminen seurakuntaharjoittelussa puhutti seminaarissa voimakkaasti. Opiskelijan ottaminen ohjaukseen vaatii työntekijältä erityisiä taitoja. Opiskelijan harjoitteluajan kokemuksella on suuri merkitys myös tulevaisuuteen. Onko työyhteisössä opiskelija otettu työhön mukaan vai

onko opiskelija koettu enemmänkin taakaksi työntekijöille?

Opiskelijalla on monesti annettavaa työyhteisöön ja ohjaava työntekijä voi saada myös rakentavaa palautetta opiskelijalta. Monesti työntekijä huomaan, että hän voi tehdä työtään muullakin lailla kuin miten on tottunut tähän asti tekemään. Ohjaaville työntekijöille olisi hyvä järjestää enemmän koulutusta ja motivoida ohjaajia ottamaan opiskelijoita oppiin. Myös ohjauksesta saatava palkkio tulisi kohdistaa suoraan ohjaavalle työntekijälle, ei seurakunnan yhteiseen kassaan.

Opiskelijoiden rekrytoiminen kirkollisille aloille on tulevaisuudessa suuri kysymys. Kirkon palkkaus on jäänyt jonkin verran jälkeen muun alan palkkauksesta, joten se vaikuttaa myös opiskelijoiden innokkuuteen lähteä opiskelemaan kirkon virkoihin. Täytyisi keksiä uusia keinoja rekrytointiin. Kirkkopäivien yhteydessä järjestettävään opiskelijoiden rekrytointitapahtumaan tehtiin seminaarissa alustavia suunnitelmia.

Seminaarin lomassa oli mahdollisuus käydä tutustumassa Tallinnan nähtävyyksiin ja tehdä pieniä tuliaisostoksia kaupungista. Laivamatkat kuluvat rattoisasti keskustellen ja välillä ruokaa nauttien. Opiskelijoiden yhteiset suunnittelutilanteet ovat antoisia ja on tärkeää, että asioihin otetaan kantaa ja yritetään parantaa myös opiskelijoiden asemaa kirkollisella alalla.

Kirjoittaja on sosionomi-diakoniopiskelija Oulun Diakista.

Sielunhoitoa oppimassa New Yorkissa

“Strange is our situation here on earth. Each of us comes for a short visit, not knowing why, yet sometimes seeming to divine purpose. From the standpoint of daily life, however, there is one thing we do know: That we are here for the sake of humanity...for the countless unknown souls with whose fate we are connected by bound of sympathy.” – Albert Einstein

Tervehdys New Yorkista. Olen täällä vuoden opiskelemissa sielunhoitoa. Itse asiassa olen tullut suomalaisen sielunhoidon juurille. Sillä sielunhoitomme “Grand Old Lady” Irja Kilpeläinen opiskeli New Yorkissa CPE:ta 1960-luvulla ja toi Suomeen uuden sielunhoidon metodin. Hänen kirjojaan me vieläkin ahkerasti luemme.

Itse kiinnostuin CPE:sta teologian ylioppilaana. Sielunhoidon kirjallisuudessa ja luennoilla vilahteli nuo maagiset kirjaimet C P E. Sainkin tutustua koulutukseen yksityiskohtaisesti ystäväni, sairaalapastori Kirsi Sticklerin kautta. Hän oli suorittanut CPE-vuotensa Floridassa. Hiljalleen sisälläni kypsyi ajatus sielunhoidon opiskelusta Yhdysvalloissa. Kiitollinen olen, että tämän liikkeen olen tehnyt. Nyt olen opinnoissani loppusuoralla.

CPE, Clinical Pastoral Education, on kliinistä sielunhoidon koulutusta. Itse suoritan opintojani New Yorkin Presbyterisessä sairaalassa. Sairaala on 800-paikkainen yleissairaala. Sairaalan potilaista 50 % on katolilaisia, 25 % juutalaisia sekä loput ovat muslimeja, protestantteja, hindulaisia sekä buddhalaisia.

CPE-ryhmääni kuulu kuusi opiskelijaa. Kaksi opiskelutoveriani tulee Etelä-Koreasta. Don-Seok on evankelinen pastori ja Yong-Ki on presbyterinen pastori. Lisäksi ryhmääni kuulu ghanalainen katolinen nunna Monica, sekä amerikkalainen katolinen nunna Joan sekä amerikkalainen katolinen maallikkonainen Cherilyn. Työnohjaajani Bob An-

derson on reformoitu pastori. Sairaalan vakituiseen henkilökuntaan kuuluu Sielunhoidon yksikköemme johtaja, rabbi, työnohjaajani sekä kaksi protestanttista sairaalapastoria. Katolinen pastori lähiseurakunnasta käy osastoilla päivittäin.

POTILAAT OPETTAJINA JA OPPIKIRJOINA

Koulutuksen keskeinen ajatus on kokemuseräisessä oppimisessa. “*Living human documents*”, potilaat, ovat opettajiamme ja oppikirjoja. Vaikka kuinka luemme pastoraalipsykologian oppikirjoja tai sielunhoidon parhaita teoksia, niin mikään oppikirja tai teoria ei vedä vertoja sille opetukselle, jonka potilaat itse meille antavat. He ovat opettajiamme. Ja siksi tämä kokemuseräinen prosessoiva ja reflektointiva oppiminen on oleellista sielunhoidossa.

Koulutuksen aikana meitä on kehoitettu olemaan potilaiden kanssa: *curious, suspicious* and *sceptic*. *Curious*: ole utelias potilaan tarinalle. Mikä on Hänen kokemuksensa ja tunteensa. Mikä on totta potilaalle? *Suspicious*: Ole hieman epäileväällä mielellä, kuuntele mitä on sanojen takana ja mitä jäi sanomatta, ole herkkänä non-verbaaliselle viestinnälle.

Sceptic: Jätä kaikki oppimasi teoriat taka-alalle kun kohtaat potilaat. Älä lokeroi häntä tiettyyn oppimaasi teorianmalliin, vaan anna vuorovaikutuksen toimia luovalla tavalla. Sielunhoito onkin luovaa työtä! Jokainen potilas on ainutkertainen taide-teos. Me sielunhoitajat olemme taiteilijoita. Yhdessä potilaan kanssa pyrimme muokkaamaan elämän tuomia kolhuja.

Toinen keskeinen koulutuksen painopiste on auttajan kasvussa. CPE onkin sisäinen matka auttajan sielun syvyyksiin. Mitä minussa auttajana tapahtuu, kun kohtaan potilaan, kuinka toimin ja miksi? Kuinka käyttäydyn opiskeluryhmässä suhteessa opiskelutovereihini ja työnohjaajani. Entäpä osastolla? Kaikki nämä peilit kertovat minusta jostakin ja auttavat minua kasvamaan heikkouksieni kanssa sekä luottamaan vahvuuksiini.

Ryhmäprosessointi kliinisen kirjoitetun materiaalin pohjalta on tehokas oppimisen paikka. Kuluneen vuoden aikana olen ollut yllättynyt, miten tehokas oppimisen väline ryhmä voi olla. Mielestäni yksi keskeinen syy on koulutuksen intensiivisyys, jonka vuoksi ryhmäprosessointi pysyy taukoamatta yllä vuoden päivät!

CPE rakentuu kliinisestä työstä omilla osastoillamme. Työmme pohjalta kirjoitamme viikoittain erilaisia kirjallisia raportteja: keskusteluraportteja, eettisiä tapauksertomuksia, sekä lyhyitä tilannekuvauksia. Näiden pohjalta ryhmäläiseni ja työnohjaajani antavat minulle palautetta työskentelystäni. Olen kokenut nämä kliiniset seminaarit tehokkaina oppimisvälineinä. Erityisen mielekkäänä olen kokenut yhteiset kliiniset seminaarit juutalaisten CPE-opiskelijoiden kanssa. Ryhmälläni oli yhdessä juutalaisten residenssien kanssa Valitusvirsi-seminaari. Jokainen kirjoitti työnsä ja kokemuksensa perusteella Raamatun Valitusvirsiä pohjana käyttäen oman valitusvirren. Tunnelma seminaarissamme oli kuin kunnon körttiseuroissa!

KOKO USKONTOJEN KIRJO JA KULTTUURIEN RIKKAUS

Monikulttuurisuus ja uskonnollisuus tuovat oman värinsä koulutukseeni. New Yorkissa onkin sanottu olevan koko maailman pienoiskoossa. Täällä on edustettuina koko uskontojen kirjo ja kulttuurien rikkaus. Mitä minä oululainen sairaalapastori hyödyn tällaisesta monikulttuurisesta-uskonnollisesta sielunhoidon koulutuksesta? Paljon. Tämä on ollut kasvattava kokemus sekä persoonana että teologina. Ekumenia ja uskontojen välinen vuorovaikutus on siirtynyt pään ja teorian tasolta sydämen ja käytännön tasolle. Teologia ei enää ole kirjojen lehdillä tapahtuvaa uskontojen vuoropuhelua vaan ihmisten välillä lihaksi tullutta vuorovaikutusta! Sen vaikutuksen tuntee koko persoonassaan.

Mielenpainuvia käytännön kokemuksia on ollut mm. rukoileminen kuolevan muslimivauvan vuoteen äärellä, tai miehensä menettäneen buddhalaisvaimon lohduttaminen. Kaikkialla maailmassa jaamme samat eksistentiaaliset, ihmisyyden peruskysymykset. Jokainen ihminen on henkinen olento. Sairauden, kuoleman, kärsimyksen kohdattaessa jaamme tämän olemassaolon ahdistuksen joka saa muotonsa näissä tutuissa kysymyksissä: Mika on elämäni tarkoitus? Miksi minun lapseni? Rankaiseeko Jumala minua? Mitä minulle tapahtuu kuoleman jälkeen? Miksi minä sairastuin? Ei ole väliä, oletko juutalainen, hindu, buddhalainen, muslimi vaiko kristitty.

Sairaalapastorina liityn potilaideni ja heidän perheidensä olemassaolon kysymyksiin jakamalla heidän kärsimyksensä, *by a bond of sympathy* kuten maailman johtava tiedemies Einstein asian ilmaisee. Vaikka edustamme eri uskontoja, olemme

Annamaija Mattila opiskelee sielunhoitoa New Yorkin Presbyteerisessä sairaalassa. Hän kirjoittaa, että kaupungin hektisessä rytmissä oman elämisen rytmin löytäminen on tärkeää.

kaikki henkisiä olento ja liitymme toisiimme ihmisyyden kivun ja ilon tasolla.

New Yorkin rytmi on hektinen. Jokaisella on kiire. Ensimmäiset päiväni sairaalassa olivatkin juoksua rabbin rinnalla, sillä hän perehdytti meitä sairaalan tiloihin. Kuluneiden kuukausien aikana olen oivaltanut, miten tärkeää on löytää oma elämisen rytmi. Mikä on sopiva elämän rytmi persoonalleni ja työlleni. Tätä sisäistä rytmiä on kunnioitettava ja kuunneltava. Se on jotakin pyhää ja ainutlaatuista, jonka Jumala on meihin luonut!

Lopuksi toivon, että rukoilemme yhdessä rauhaa St. Franciscuksen sanoin:

”Herra tee minusta rauhasi välikappale niin että sinne, missä on vihaa, toisin rakkauden, missä loukausta, toisin anteeksiannon, missä epäsuopua, toisin yksimielisyyden.”

*Kirjoittaja on sairaalapastori.
sinivuokko2@hotmail.com*

Pappi, opettaja, tutkija, toimittaja

Teologeilla on lupaavat työllisyysnäkymät

Timo Merensilta/Credo Imagebank

Helsingin yliopiston rekrytointipalvelut on tutkinut vastavalmistuneiden sijoitumista työelämään vuodesta 1996. Selvitys antaa tietoa vastavalmistuneiden työllistymistilanteesta, vastaavatko työpaikat koulutusta ja millaista työkokemusta opiskelijat hankkivat jo opiskeluaikanaan.

Vuonna 2002 kyselyyn vastasi 138 teologisesta tiedekunnasta valmistunutta kandidaattia ja maisteria.

Selvityksestä ilmenee, että teologit työllistyvät hyvin. Valmistumishetkellä, opiskelijoiden vastassa kyselyyn, heistä 68 %:lla oli jo tiedossa työpaikka. Edellisvuosien tilanteeseen verrattuna näyttää siltä, että työllistymisprosentti olisi vähitellen paranemassa.

Tähän voivat vaikuttaa useat seikat. Suurten ikäluokkien eläkkeelle siirtyminen on osittain jo alkanut, ja töitä on tarjolla. Toisaalta myös suora rekrytointi ja hiippakuntien yhteydenpito opiskelijoihin on lisääntynyt. Lisäksi opiskelijat pyrkivät nykyisin saamaan tukevan jalansijan työelämästä jo opiskeluaikanaan.

Osa valmistuneista ei tietoisesti hae töitä. Heistä noin puolet jatkaa opintojaan tavoitteenaan teologinen jatkotutkinto. Toinen puoli jää useimmiten hoitamaan kotiaan tai lähiomaistaan. Kaiken kaikkiaan kyselyn tulokset viittaavat siihen, että tätä nykyä noin 10 % vastavalmistuneista teologeista ei työhausta huolimatta työllisty heti tutkinnon suoritettuaan.

TEOLOGIEIN TYÖNANTAJAT

Teologit työllistyvät yhä moninaisimpiin tehtäviin. Ainoastaan tämä otos paljasti vastavalmistu-

neilla olevan 29 eri tehtävänimikettä. Monipuolisten työtehtävien katsotaan olevan lamavuosien perintöä. Silloin perinteiset teologien työllistäjät ajautuivat säästölinjoille, ja teologit tottuivat hakemaan töitä yhä moninlaisimmilta aloilta.

Sitä vastoin tämän ajan uhkana pidetään sitä, etteivät vastavalmistuneet enää hakisi perinteisiin tehtäviin. Sijoittumisselvitys ei tue tätä käsitystä, vaan sen valossa näyttää siltä, että kirkko on parantanut asemaansa suurimpana työnantajana. Yhä suurempi osa teologeista työllistyy suoraan valmistuttuaan kirkon palvelukseen, vuonna 2002 47 % eli miltei puolet.

Toiseksi suurin työnantaja oli kunnat ja kuntaliitot, jotka työllistävät erityisesti opettajan pätevyyden omaavia jumaluusoppineita. Opettajan tehtäviin työllistyy noin viidennes valmistuneista. Useilla on pätevyys uskonnon ohella toiseen opetettavaan aineeseen, kuten psykologiaan, historiaan tai filosofiaan. Myös muut aineyhdistelmät ovat nykyisin mahdollisia ja niihin jopa kannustetaan. Kahden suuren työllistäjän ohella teologeja työllistävät järjestöt, säätiöt, yliopistot, korkeakoulut ja akatemia. Muutama prosentti työskentelee yksityisissä yrityksissä ja suunnilleen yhtä suuri määrä vastanesta kertoo olevansa yksityisyrittäjiä.

Työtä haettiin eri menetelmin: olemalla suoraan yhteydessä työnantajaan ja seuraamalla niin lehti-ilmoituksia kuin ilmoitustauluja. Vaikuttaa siltä, et-

Teologian opiskeleminen kannattaa. Helsingin yliopiston rekrytointipalvelujen tekemän selvityksen mukaan teologit työllistyvät hyvin. Lähes puolet vastavalmistuneista työllistyy suoraan kirkon palvelukseen.

Suurin osa työssä olevista opiskelijoista hankkii myös omaa koulutustaan vastaavaa työkokemusta. Tyypillistä koulutusta vastaavaa kokemusta hankitaan kesäteologina, teologiharjoittelijana, erilaisissa opettajan tehtävissä, järjestötoiminnassa, toimitus- ja suunnittelutyössä sekä yliopisto-opiskelijoiden harjoittelussa. Omaa koulutusta vastaavaa työkokemusta vastavalmistuneilla oli kuitenkin huomattavasti vähemmän kuin työkokemusta yleensä. Työtä tarvitseva opiskelija joutuu useimmiten tyytymään minkä tahansa alan töihin, koska teologian opiskelijoille suunnattuja työtilaisuuksia on verrattain vähän tarjolla.

Teologit ovat pääasiassa tyytyväisiä koulutuksensa antiin. Eri-tyistä kiitosta saa tutkinnon laaja-alaisuus ja yleissivistävyys. Sitä

tä sosiaalisilla suhteilla on merkitystä, sillä myös sukulaisilta ja tuttavilta kyseltiin työpaikoista ja moni oli ollut samoin yhteydessä aiempaan työ- tai harjoittelupaikkaansa. Suorat yhteydenotot osoittautuivat niinikään hedelmällisimmäksi työnhakumenetelmäksi.

TÖIHIN JO OPISKELUAIKAN

Melkein jokainen teologian opiskelija on töissä joko osa- tai kokotoimisesti opiskeluaikanaan. Työssä olevien opiskelijoiden määrä ei näytä lisääntyneen viime vuosina, mutta työssäoloajat ovat sitä vastoin pidentyneet. Nykyopiskelija on mukana työelämässä noin 36 kuukauden ajan. Kun keskimääräinen opiskeluaika on noin seitsemän vuotta, on opiskelijasta ajasta mukana työelämässä yli kaksi vuotta.

vastoin teologit kaipaivat yhä soveltavien opintojen kehittämistä. Moni opiskelija pohtii, olisiko kirkon velvollisuus huolehtia tulevien työntekijöittensä koulutuksesta ja tehtäviin harjaantumisesta. Ainoastaan kuukauden mittainen työharjoittelu koetaan riittämättömäksi.

Kirjoittaja on Pappisliiton määräämällinen projektisih-teeri.

Tiedot pohjautuvat Helsingin yliopiston teologisen tiedekunnan julkaisemaan sijoittumisselvitykseen: "Teologisesta tiedekunnasta vuonna 2002 valmistuneiden sijoittuminen työelämään." Selvityksen ovat koonneet Henrietta Grönlund ja Hanna Tervanotko. Asiasta kiinnostuneet voivat tilata opasta teologisen tiedekunnan työllistymispalveluista.

Nuori pappi voi integroitua asuinseutunsa pappien joukkoon paikallisen pappisliiton alaasastotoiminnan kautta. Kollegoiden yhteisö voi olla tukena monenlaisissa tilanteissa.

HANNA TERVANOTKO

Tukea! Kokemuksia Suomesta ja Ruotsista

Pappisliittoon perustettiin syksyllä 2002 nuorten pappien tukityöryhmä, jonka tarkoituksena on ollut selvittää virkaiältään nuorten pappien työhön vaikuttavia tekijöitä. Ryhmä on pohtinut niin työssä jaksamista kuin kirkon mainetta vaikeana työyhteisönä. Samalla on etsitty vastauksia kysymyksiin, miten nuoria pappeja voisi työssään tukea ja mitkä tekijät vaikuttavat kirkon tulevan työvoiman rekrytointiin.

Keväällä 2003 tukityöryhmä kyseli hiippakuntien pääsihteereiltä, miten näihin haasteisiin on vastattu hiippakuntatasolla. Tulevaisuudessa ryhmän katse on jo suunnattu vuoden 2004 papiston päiviin, jolloin suuri eläkkeelle siirtymisen virta on käynnistynyt.

Hiippakuntien pääsihteereille osoitetun selvi-

tyksen perusteella näyttää siltä, että käytänteiden määrä ja sisältö, joilla nuoria pappeja tällä hetkellä tuetaan, vaihtelevat huomattavasti eri hiippakuntien välillä. Ehkä yleisimmät vastaviihtyyihin pappeihin kohdennetut tukimuodot ovat nuorten pappien tapaaminen noin vuoden kuluttua vihkimyksestä sekä retiriittimuotoinen työskentely. Tällaisten tapaamisten tarkoituksena on tarjota nuorille pappeille mahdollisuutta keskustella moninaisista viiranhoitoon liittyvistä asioista. Toisaalta tapaamiset voivat toimia paikkana hetkelliselle hiljentymiselle arjen lomassa.

Uudistuneen pastoraalitutkimuksen merkitys on korostunut entisestään, ja siihen osallistuvan papin kuuluu olla saanut työhönsä asianmukaista perehdytystä. Useissa hiippakunnissa on tämän vuoksi panostettu erityisesti perehtymisjakson toteutukseen.

Tämän ajan tuulet puhaltavat myös uusien tukitoimien rakenteessa. Lapuan hiippakunta on ollut edelläkävijä yritysmaailmasta muualle levinneen mentoroinnin käyttöönottajana sekä sen kirkolli-

sen mallin kehittäjänä. Mentorointi on käytössä samoin Tampereen hiippakunnassa, jossa sitä toteutetaan pienryhmässä tapahtuvana ryhmämentorointina. Saman kaltaisia sisältöjä on muidenkin hiippakuntien nuorten pappien tukitoiminnoissa. Kuopion hiippakunnan perinteikäs tutor-pappitoiminta tai Porvoon hiippakunnan ohjaaja-toiminto ovat sisällöllisesti lähellä mentorointia.

TARJOLLA KOLLEGIAALISUUTTA JA KOKEMUSTENVAIHTOA

Nuori pappi voi integroitua asuinseutunsa papin joukkoon paikallisen pappisliiton alaosastoiminnan kautta, joka on useilla paikkakunnilla vireää. Olisi toivottavaa, että alaosasto olisi aktiivinen ja toivottaisi uuden tulokkaan tervetulleeksi riveihinsä. Yhteisiin tapaamisiin jokaisen tulisi voida kantaa ilonsa ja vaijansa jaettavaksi. Kollegoiden yhteisö voi olla tukena monenlaisissa tilanteissa. Nuorille papeille on pyritty välittämään samoin viesti, että yhteydenotot liiton suuntaan ovat toivottuja ja nuoria pappeja halutaan tukea parhaan mukaan erilaisissa ammatillisissa asioissa.

Toisinaan tukitoiminnot ovat myös omaehtoisia. Esimerkiksi Helsingin hiippakunnassa vihkimyksen saaneita pappeja kannustetaan perustamaan ordinaatiokoulutukseen osallistuneen ryhmän kesken porukoita, jotka voivat pitää yhteyttä vielä vihkimyksen jälkeenkin. Vertaisryhmään voi hakea jäseniä tuki muistakin yhteyksistä. Vertaisryhmä koordinoi itse omaa toimintaansa. Näin toimiva ryhmä mahdollistaa tuen nimenomaan sellaisilta henkilöiltä, jotka etenevät urallaan samassa vaiheessa. Tällainen vapaamuotoinen omaehtoinen ryhmä voi osoittautua tuen kannalta vähintään yhtä merkitykselliseksi kuin ulkoapäin ohjatun ryhmän toiminta.

RUOTSISSA PANOSTETAAN HIIPPAKUNNALLISUUTEEN

Tukityöryhmä teki maaliskuussa 2003 opintomatkan Upsalaan ja tutustui ruotsalaisen papiston koulutukseen. Ruotsin kirkon tarjoama pastoraalikoulutus on kaikissa hiippakunnissa samanlainen. Tällä tarkoitetaan sitä, että ordinaatio- ja pastoraaliläiviä toteutetaan kaikkialla samalla tavalla.

Suurin ero suomalaisen pappiskoulutukseen nähden on pappisvihkimystä edeltävä vuoden mittainen jakso, jonka aikana perehdytään papillisiin tehtäviin. Suomessa papin työhön perehtyminen tapahtuu ordinaatiokoulutusvaiheessa sekä etenkin pappisvihkimyksen jälkeen pastoraalikoulutuksen yhteydessä. Ruotsissa ammatillisen erityiskoulutuksen voi yliopistosta valmistuttua saada erillisissä pastoraali-instituuteissa. Papin työhön valmentavaa opetusta tarjoavat Lundin ja Upsalan pastoraali-instituutit sekä Upsalassa sijaitseva Johannellundin

teologinen korkeakoulu.

Vaikka Ruotsin mallin kaltainen papiksi koulutautuminen mahdollistaa pappeuden pitkäaikaisen, intensiivisen pohdiskelun ennen työhön siirtymistä, työryhmämme arvosti myös Suomessa hankittua yliopisto-osaamista. Suomalaisten pappien teologinen pohja on ruotsalaisia vankempaa, ja koulutautuminen jatkuu pastoraalitutkinnon yhteydessä. Ruotsissa ei suoriteta vastaavaa tutkintoa. Siitä huolimatta, että tulevat papit viettävät pastoraali-instituutissa peräti vuoden mittaisen jakson paneutuen tulevan viran erityiskysymyksiin, saimme kuulla heidän olevan aika ajoin tyytymättömiä tilanteeseen.

Myös Ruotsissa teologian opiskelijat peräänkuuluttavat kirkko-työnantajalta selkeämpää vastuuta tulevasta työntekijöistään. Tilanne lieenee siis yhdenmukainen Pohjanlahden molemmiin puolin.

Ruotsin kirkossa korostuu ennen kaikkea hiippakunnallinen identiteetti, sillä tie pastoraali-instituuttiin avautuu hiippakuntien kautta. Niinpä opiskelija lähestyy jo hyvissä ajoin ennen valmistumistaan tuomiokapitulia tiedustellen mahdollisuuksistaan tulla kyseisen hiippakunnan papiksi. Jos vastaus, joka pohjautuu monenlaiseen arviointiin, on myönteinen, alkaa teologin ja tulevan kotihiippakunnan yhteinen polku jo tästä.

Ruotsissa on koettu, että sitoutuminen pienempään yksikköön, hiippakuntaan, edistää sitoutumista koko kirkkoon. Hiippakunnan hallinto, työntekijät ja kulttuuri tulevat tutuiksi jo hyvissä ajoin ennen oman työuran alkua. Samoin hiippakunta ottaa osavastuun tulevan työntekijänsä henkisestä hyvinvoinnista tarjoamalla tälle mahdollisuutta sielunhoitoon ennen työelämään siirtymistä.

Eräät ainakin Uppsalan hiippakunnassa toteutuneet tukitoimet ansaitsevat tulla huomioiduksi: papilla on kerran vuodessa mahdollisuus ilmaiseen rettriittiin tai vaihtoehtoisesti hän voi halutesaan osallistua hiippakunnan järjestämälle kurssille, jolla käsitellään uskonelämään linkittyviä aiheita. Hiippakunta järjestää perinteisesti yhteisen virkistyspäivän kaikille työntekijöilleen. Hiippakuntapäivän kantavana ideana on ollut vahvistaa edelleen hiippakunnallista identiteettiä sekä edistää yhteistyömuotojen levittymistä työmuotojen ylitse. On myönteistä huomata, että vastaavanlaisia päiviä järjestetään myös Suomessa.

Kirjoittaja on Pappisliiton määräaikainen projektisih-teeri

Artikkelin tiedot pohjautuvat Pappisliiton projektisih-teeri Kaisa-Liisa Pehkonen-Suorannan helmikuussa 2003 laatimaan kyselyyn, joka kohdistettiin hiippakuntien pääsihteereille. Apuna on käytetty myös hiippakuntien kotisivujen tietoja sekä Teologisen tiedekunnan työllistymispalveluiden julkaisemaa "Opas hiippakuntaan työllistytävälle".

Panta kannattaa

Papin virka on yksi kirkkomme monista mahdollisuuksista työskennellä seurakunnassa ja seurakuntalaisille. Monille ihmisille sanasta *kirkko* tulee ensimmäiseksi mieleen pappi, jumalanpalvelus, häät, hautajaiset, ripiltä pääsy tai pienen vauvan kaste.

Kirkon tehtävänä on paitsi viedä Valon ihmettä eteenpäin myös olla läsnäolollaan palvelemaan ihmisiä tärkeissä edellä mainituissa elämän murrosvaiheissa. Niin myös papin tehtävä.

Sanasta *pappi* taas vanhempien ikäisille ihmisille tulvahtaa mieleen omat ensimmäiset muistot rippikouluajan papista, joka oli perheellinen, keski-ikäinen, partainen mies, joka palveli yhtä seurakuntaa koko virkaikänsä vihkiessään avioliittoon, kastaessaan pienokaisia ja siunatessaan viimeiselle matkalle. Sen ajan papit ja rovestit elivät seurakuntansa mukana yli kolmenkin sukupolven ajan.

Tämän ajan papille, minunkin kaltaiselle modernille nuorelle naiselle, mukana elämisen seurakuntayhteys saattaaakin syntyä monista eri seurakunnista ensimmäisten työvuosien aikana, jolloin saa laajan kosketuksen tämän ajan kirkkokansaani. Ihmisiin, jotka eivät ehkä aktiivisesti käy luomisen ilolla kirjoitettuja sunnuntaisaarnoja kuuntelemissa, mutta joille Jumala ja Kristus yhä edelleen merkitsevät pysyvää elämän syvyyttä. Tuttu virsi, Raamatun kohta tai Isä meidän -rukous ovat vieläkin, uskallan väittää, sitä elävää arjen kristillisyyttä johon lähes jokaisen suomalaisen ihmisen henkinen minä joskus turvautuu. Pappina on tärkeintä ymmärtää olevansa tarjolla seurakuntalaisia varten, muttei tyrkylä. Tätä virkaa ei voi hoitaa, jos työelämään lähtee omaa sieluansa paikkaamaan, varsinkaan seurakuntalaisten kustannuksella.

"MIKSI SINUSTA TULI PAPPI?"

Oma henkinen papiksi kasvamiseni tapahtui kulmilla, jossa nyt kirjoitan, Turussa. Tuomiokirkko komeilee nytkin ikään kuin Suojelijana Tall Ship Race's -laivoille niiden pikkuhiljaa täytessä koko Aurajoen suiston ja turistit parveilevat. Näky voisi yhtä hyvin olla viiden sadan

vuoden takaa. Henkilökohtaisesti olen aina ollut heikkona historiaan ja uskontoon, niin kaiketi oli luonnollista lähteä teologiseen lisäsvivystystä hakemaan. Kaikkien ihmisten suosikkikysymykseen: "Miksi sinusta tuli pappi?" en osaa vastata kuin Jeesuksen sanoin: "Te ette valinneet minua, vaan minä valitsin teidät." En ole tohtinut enkä halunnut pohdita kysymystä puhki, koska elämäni pohja rakentuu vakaumukseeni enkä näin ollen osaa edes ajatella, mitä jäisi, jos se minulta vietäisiin. Opiskelu sujui kutakuinkin kivasti toisella kotimaisella eivätkä mitkään kriisit peilanneet opiskeluani.

Olen nyt toisessa virassani ja pappisvihkimyksessä on aikaa vuosi ja kaksi kuukautta. Jos virkaikäni vertaisi pieneen lapseen, imeväisikä alkaisi olla ohitse ja pikkuhiljaa kävely sujua yhä vakaimmin ja vakaimmin askelin. Ensimmäinen virkani oli Hämeenlinnassa, Hämeenlinnan seurakunnassa, ja sinne kaupunkiin päästäkseni pakkasin koko omaisuuteni ja muutin.

Ensimmäisenä työpäivänäni soitin kirkkoheralle ja kysyin, missä kirkkoherranvirasto sijaitsi, sillä löysin asunnoltani suoraan tietä kirkolle, mutta ensimmäisen mutkan tullessa eksyin. Minut perehdytettiin uuteen kaupunkiin ja ilmapiiriin jo kolmea kuukautta ennen vihkimystäni ja sain kulkea tulevien kollegoiden kanssa toimituksissa. Uskomaton, miten avoimin mielin seurakunnan työntekijät, maallikot ja tulevat kollegat ottivat vastaan, vaikka välillä tunsinkin itseni hieman kiusaantuneeksi kaikesta saamastani huomios-
ta. Uusi työntekijä, tuleva pappi, nainen ja ihan Turusta asti! Elämä on sitten hupaisaa.

Kirkko on halunnut yhdessä tuomikapitulien ja seurakuntien kanssa parantaa nuorten pappien työelämän alkuvaiheita asettamalla seurakuntien kirkkoherrat velvollisiksi joko itse tai valtuuttamaan jonkun muun henkilön järjestämään/pitämään perehdyttämisen. Iloisena ja erittäin tervetulleena lisänä on myös mentorointi, joka toimii joko yksin tai ryhmässä. Itse olin puoli vuotta mukana ryhmämentoroinnissa yhdessä pastoreitten Sorsa, Ranta, Sorsa (os. Niskanen) ja Rienoja kanssa. Anttonen Anne mentoroi meitä Riihi-

Artikkelin kirjoittaja Lena Hildén.

mäellä 1 krt/ kk ja mielestäni se oli loistava paikka ja aika aina jutella kaikki mieltä painavat työasiat pois hartioilta. Nuorille papeille on tärkeää löytää myös keskinäistä nuorten ihmisten kollegiaalisuutta, ja ryhmämentorointi on siihen hyvä foorumi. Perehdyttämiseni sujui mentorointiin verrattuna melko hyvin.

PEREHDYTTÄMINEN TARPEEN PAPPISVIHKIMYSEN JÄLKEEN

Pappisvihkimykseni jälkeen heti kesällä kaipaasin perehdyttämistä ehkä enemmän, mutta perehdyttäjänä ollessa lomalla jaoin asioita Satu-kappalaisen ja vahtimestari -Antin kanssa ja huomasin saavani todella lisää perspektiiviä käsittelemiini työasioihin. Koin suunnatonta helpotusta saadessani kertoa ensimmäisistä työtilanteistani, joita rukouksissanikin pohdin. Miten löytää Jumalan armo onnettomuuden uhria siunattaessa tai vanhempiensa hylkäämää lasta kastettaessa? Perehdyttäminen ja mentorointi ovat elintärkeitä sisäisiä tukipalveluita kirkollemme, koska ne antavat hieman käytännön toteutuksessa ontueksikin tukea nuorelle aloittelevalle papille.

Panta kannattaa, koska papin työ on hyvä työ. Missään muussa ammatissa en saisi mennä ihmistä niin lähelle kuin tämän omaan kotiin keskustelemaan kasteesta, rakkaudesta ja Jumalan armosta. En koskaan saisi alttarilla nähdä miehen ja naisen katsovan toisiaan vilpittömästi rakastaen, kyynelehtien tai hymyillen sanovan toisilleen *tahdon*. Kuoleman saarnatessa lohdutonta lakiaan alttarin äärellä en kokisi konkreettisesti ylönousemuksen ihmettä omaisten jätettyä viimeisen tervehdyksensä rakkaansa arkun viereen. Siunauksella kristityn elämä alkaa ja siunaukseen päättyy.

Panta kannattaa myös silloin kun omat voimat

"Missään muussa ammatissa en saisi mennä ihmistä niin lähelle kuin tämän omaan kotiin keskustelemaan kasteesta, elämän ihmeestä, rakkaudesta ja Jumalan armosta", kirjoittaa Lena Hildén.

eivätkä taidot riitä. Koko pantaa me emme voi täyttää, eikä sitä tule yrittääkään. Oma vajavuuden tunne - Niin minä tällaisena - riittää, koska papin on jätettävä tilaa Kristukselle toimia. Piispa Pihkalan sanat korvissani lähdin tähänkin päivään: *"Jeesus sanoo: Minun ikeeni on hyvä kantaa ja minun kuormani on kevyt."*

Kirjoittaja on Turun seurakuntayhtymän Maarian ja Paattisten aluepappi.

Givare eller tagare?

VARFÖR?

När någon frågar av en 45-åring, varför han har frivilligt bytt ett fint yrke till ett – åtminstone ekonomiskt – osäkert liv som studerande, väntar man säkert vissa sorts svar, ss. nya utmaningar, medelålderskrisen, trötthet på det gamla arbetet, utbrändhet osv. Dessa svar är väl rätt goda och täcker säkert en hel del av de svar som jag själv har många gånger gett. Ett svar kunde jag ännu tillägga: det bara blev så. Livet verkar nämligen vara ett konstigt fenomen och rationella svar kan ofta utebli – eftersom det bara blir så.

FÖRVÄNTNINGAR

Att börja studera på nytt efter drygt 20 års arbetspass kan kännas svårt eller åtminstone är framtiden full av utmaningar. Det lär ju vara så att hjärnkapaciteten minskar med åren. Man bara undrar vad denna en gång i tiden outnyttjade kapacitet måtte ha varit som 20-åring eftersom det – trots några misstänksamma kommentarer och eget tvivel – ännu har fastnat mellan öronen även några grekiska och hebreiska ord. Vem kan efter detta ännu säga att det inte sker under här i världen!

När jag startade mina studier hade jag som målsättning att studera i en sådan takt att jag kan vara i förvärvsarbete, om Gud så vill, ännu i ca 15 års tid. Man kan då väl säga att jag har bråttom. Men jag kan och bör ha bråttom. Vi som har en arbets- och framför allt livserfarenhet på vår nacka bör ju komma snabbare ut till arbetslivet än yngre. Jag anser att vi inte behöver vara oroliga över att studietiden ser ut att bli lång för de flesta studeranden inom teologiska fakulteten. Tänk själv vilken du vill anställa i det ytterst krävande, praktiska prästyrket; en skriftlärdd teoretiker som på en kort tid har avlagt examen utan större praktisk arbetserfarenhet eller en som under studierna har skaffat olika typer av arbetserfarenhet trots att studierna på grund av detta kan ha dragit ut på tiden.

GIVARE ELLER TAGARE?

Hurudan är en bra arbetsplats? Jag tror att det skall finnas en hel del både oförädlad iver och naiv självsäkerhet med en fin blandning av erfarenheten lärd försiktighet och rutin. På en bra arbetsplats finner man kombinationen av dessa båda. Som bäst kan även en studiemiljö likna en sådan fin arbetsplats. Man både ger och får, bland annat dels av den enas erfarenhet och dels av den andras iver. Därför är det som kallas en klyfta mellan generationerna enligt min mening en myt som – i så fall att den i någon mån existerar – snabbt borde avskaffas i detta sammanhang. Jag har fått en hel del av mina studiekamrater och hoppas att ha kunnat ge någonting. Vad har jag fått? Som du ser vågar jag använda ordet studiekamrat och det betyder att jag har fått kanske det viktigaste som människan kan få av en annan: Jag har blivit accepterad som en studerande bland alla andra.

STÖD

Beslutet att avsluta förvärvsarbetet och börja studera berör naturligtvis inte bara mig själv utan hela familjen. Det fantastiska stödet som jag har fått av min fru och barnen, vänner och bekanta har varit avgörande för att för det första fatta det slutliga beslutet att börja studera och nu sedan i själva studiearbetet. Man kan väl säga att det är inte bara jag i familjen som

studerar teologi utan vi alla. Och när "vi" en dag blir färdiga med studier (här passar igen klausulen: om Gud vill), önskar jag bara att kunna säga: grattis, vi gjorde ett bra val.

Skribenten är teologiestuderande, agrolog.

"När jag startade mina studier hade jag som målsättning att studera i en sådan takt att jag kan vara i förvärvsarbete, om Gud så vill, ännu i ca 15 års tid. Man kan då väl säga att jag har bråttom. Men jag kan och bör ha bråttom."

Työttömyyskassan jäsenyys mahdollista jo opiskeluaikana

AKI-liittojen opiskelijajäsen voi aloittaa jo opiskeluaikana kerätä oikeutta ansiosidonnaiseen päivärahaan. Ansiosidonnaisen päivärahan edellytyksinä on työttömyyskassan jäsenyysehdon ja työssäoloehdon täyttyminen. Jäsenyysehto on 10 kuukauden jäsenyys työttömyyskassassa. Työssäoloehto täyttyy, kun opiskelija on ollut 24 lähinnä edellisen kuukauden aikana 43 viikkoa sellaisessa palkkatyössä, jossa työaika kunakin viikkona on ollut vähintään 18 tuntia.

Yhä useampi kirkon työntekijä joutuu uransa alkutaipaleella työskentelemään ns. pätkätois-
sä. Kun työttömyyskassan jäsenyys- ja työssäoloai-
kaa on kertynyt jo opiskeluvuosilta, ansiosidonnais-
ta päivärahaa on mahdollista saada jo varhaisem-
massa vaiheessa.

AKI-liittojen jäsenten työttömyysturva-asiat
hoidetaan erityiskoulutettujen työttömyyskassassa
www.erko.fi. Jos haluat liittyä työttömyyskassaan,
ota yhteyttä omaan liittoosi.

**Cruxin internetversio
on osoitteessa
www.pappisliitto.fi**

Papiston päivät 2004 Papin matka

SEURAAVAT PAPISTON PÄIVÄT PIDETÄÄN JYVÄSKYLÄN PAVILJONGISSA
17. - 18. MARRASKUUTA 2004.

KYSEESSÄ ON VALTAKUNNALLISESTI SUURIN PAPISTON KOULUTUS- JA
NEUVOTTELUPÄIVÄ -TAPAHTUMA.

PÄIVIEN AIHEENA ON PAPIN MATKA. OHJELMA TARKENTUU KULUVAN VUODEN
AIKANA JA SIITÄ TIEDOTETAAN SYYSKAUDEN CRUXEISSA. PÄIVILLE ILMOITTAU-
TUMINEN ALKAA KEVÄÄLLÄ 2004.

MERKITSE AJANKOHTA JO NYT KALENTERIISI!

Ajankohtaista verkossa

Vieraile liittojen kotisivuilla

PAPPISLIITTO

www.pappisliitto.fi

Oletko jo rekisteröitynyt liiton uusien kotisivujen jäsensivuosion käyttäjäksi? Voit tehdä sen nopeasti ja yksinkertaisesti kotisivujen kohdasta "Jäsenille". Näin pääset käyttämään vain jäsenille tarkoitettua materiaalia!

Uusi jäsenetu papeille Sampo Pankista. Klikkaa kotisivuilla "Sampo-linkkiä"!

DIAKONIATYÖNTEKIJÖIDEN LIITTO

www.dtl.fi

Vuoden diakoniatyöntekijä

Tutustu suositukseen seurakunnan johtavan diakonian viran perustamisesta

KANTTORI-URKURILIITTO

www.kolumbus.fi/skul

Lohtajan ja Lahden neuvottelukokousten antia

Hallitustiedote elokuu 2003

Jäsentietojen muutosilmoitus Suomen Kanttori-urkuriliiton jäsenille!

☐ Osoitteen/nimenmuutos ☐ Jäsenlajin muutos ☐ Eroilmoitus

☐ Tarvitsen valtakirjan (Työnantaja vaihtunut)

Henkilötunnus _____

Sukunimi _____ Ent. nimi _____

Etunimet _____

Lähiosoite _____

Postinro _____

Postitoimipaikka _____

Puhelin/koti _____ Puhelin/työ _____ Muu puhelin _____

Työnantaja _____

☐ Varsinainen jäsen

☐ Virka-, .opinto- tai .hoitovapaalla ajalla: ____/____20____ – ____/____20____

☐ Muu jäsen ☐ Työtön ☐ Opiskelijajäsen ☐ Jään eläkkeelle

Muutos voimassa alkaen ____/____20____

Lähetä muutosilmoituslomake liiton toimistoon osoitteella (tällöin liitto maksaa postituskulut, ts. et tarvitse postimerkkiä):

Suomen Kanttori-urkuriliitto r.y.
Vastauslähetys/sopimus 00520-666
00003 HELSINKI

Akavalaisten lomajärjestö
www.a-lomat.fi

Toimimme yhteistyössä

Raha-automaattiyhdistys RAY ry:n, muiden palkansaaja- ja lomajärjestöjen, SRM ry:n ja Intervacin kanssa.

Tarjoamme

laadukkaita lomia edistämään hyvinvointia ja työssä jaksamista.

Sinulle henkilökohtaisesti

kuntoremontti ja terveystreffit sekä tsemppilomat.

ja yhdessä perheesi kanssa

perhe- ja virkistyslomat sekä mökkilomat

Lomatuen hakeminen

Lomatukien hakupäivämäärät löytyvät jäsenlehdistä sekä A-lomien verkkosivuilta. Hakuohjeet ja -lomakkeet voit tilata omasta liitostasi, Akavan aluetoimistosta tai A-lomista.

Vuokraamme lomamökkejä

eri vuodenaikoina toimintaa koko perheelle tarjolla kahdeksalla paikkakunnalla: Heinolan mlk:n Vierumäki, Jämsän Himos, Kittilän Levi, Muonion Jerisjärvi, Nilsin Tahkokuuri, Punkaharju, Sotkamon Vuokatti ja Kuusamon Ruka. Mökkiesittelyt verkkosivuiltamme www.a-lomat.fi.

Intervac - kansainvälinen lomapalvelu

Intervacin kodinvaihtajien joukossa vaihdet tai vuokraat kotisi ja lähdet vieraaksi toiseen maahan. Tutustu toimintaan www.intervac.com. Tilaa esite www.a-lomat.fi.

Suomen parhaat hostellit - srm ry

Saat jäsenalennusta kotimaan hostelleissa sekä kansainvälisen hostellikortin jäsenhintaan.

A-LOMAT - KUNNON AVAIMET ARKIPÄIVÄÄN!

Akava-järjestöjen Lomayhdistys - A-lomat ry

os. Ratamestarinkatu 11, 00520 Helsinki

puh. 0201 112 770 (klo 9 - 12)

faksi (09) 145 706

sähköposti luostarinen@a-lomat.fi tai toimisto@a-lomat.fi

www.a-lomat.fi

ANNAMARI JOKINEN

Luottamusmiestoiminta seurakunnissa:

Luottamusmies tukee sinua ja sopimusjärjestelmää

Suomalaiseen työmarkkinajärjestelmään kuuluvat olennaisena osana työpaikkatasolla toimivat luottamusmiehet. Luottamusmies edustaa oman ammattijärjestönsä jäseniä työnantajan kanssa neuvoteltaessa. Luottamusmies on ammattijärjestön jäsenten keskuudestaan valitsema nainen tai mies.

Seurakuntien luottamusmiesjärjestelmästä on säädetty kirkon luottamusmiessopimuksessa. Sen mukaan seurakunnassa voidaan valita luottamusmies, jos ammattijärjestön jäseniä on vähintään viisi. Jos jäseniä on vähintään 35, luottamusmiehiä voidaan valita kaksi, ja vähintään 65 jäsentä mahdollistaa kolmen luottamusmiehen valinnan.

Diakoniatyöntekijät, kanttorit ja papit kuuluvat kaikki omien liittojensa kautta AKAVAn julkisen sektorin neuvottelujärjestöön AKAVA-JS:ään, joka on luottamusmiessopimuksessa tarkoitettu ammattijärjestö. Luottamusmies on kaikkien seurakunnan akavalaisten viran- ja toimenhaltijoiden - myös esim. ekonomien tai psykologien - yhteinen edunvalvoja.

LUOTTAMUSMIES VALVOO TYÖEHTOJEN NOUDATTAMISTA

Luottamusmiehen tehtävänä on valvoa virka- ja työehtosopimusten noudattamista sekä työrauhaa. Kirkon yleisessä virka- ja työehtosopimuksessa

(KirVESTES) määrätään muun muassa henkilöstön palkoista, vuosilomista ja vapaa-ajoista, ja sopimusta pitää noudattaa kaikissa seurakunnissa. Sopimus edellyttää, että sopimuksen voimassa ollessa henkilöstö on sitoutunut työrauhaan eli ei mene lakkoon.

Myös luottamusmiestoimintaan liittyvien tietojen välittäminen työnantajan, järjestöjen ja henkilöstön välillä kuuluu luottamusmiehen tehtäviin. Luottamusmiehellä on oikeus saada työnantajalta tietoja viranhaltijoiden ja työntekijöiden lukumäärästä ja palkkauksesta.

LIITE 10 EDELLYTTÄÄ AKTIIVISTA LUOTTAMUSMIESTÄ

KirVESTES:n liitteessä 10 annetaan tietyille suurimmille seurakunnille mahdollisuus päättää itsenäisesti henkilöstönsä palkankorotuksista. Tämä niin sanottu harkinnanvaraisen palkkaluokan tarkistamisen mahdollisuus laajenee 1.9.2003 lähes kaikkiin vähintään 10 000 jäsenen seurakuntiin.

Ennen kuin työnantaja tekee päätöksen palkankorotuksista, sen tulee neuvotella asiasta luottamusmiesten kanssa, ja luottamusmiesten kanta on esitettävä päättävälle elimelle. Luottamusmies voi myös itse esittää työnantajalle neuvottelupyynnön, jos akavalaisten viran- ja toimenhaltijoiden palkkauksessa on korotustarpeita.

ERIMIELISYYDET RATKAISTAAN NEUVOTTELEMALLA

Jos seurakunnassa syntyy erimielisyyttä sopimuksen jonkin säännöksen noudattamisesta tai tulkitsemisesta, luottamusmiehellä on oikeus ja velvollisuus neuvotella asiasta seurakunnan asianomaisen viranhaltijan - usein kirkkoherran tai talouspäällikön - kanssa. Jos tässä niin sanotussa välittömässä neuvonpidossa ei päästä yksimielisyyteen, asia siirtyy AKAVA-JS:n ja seurakunnan väliin paikallisneuvotteluihin. Jos ratkaisua ei edelleenkään löydetä, asia voidaan saattaa keskusneuvotteluihin, joiden osapuolina ovat AKAVA-JS ja Kirkon sopimusvaltuuskunta.

LUOTTAMUSMIEHELLÄ ON TURVATTU ASEMA

Seurakunta voi myöntää luottamusmiehelle vapautusta virka- tai työtehtävien suorittamisesta luottamusmiestehtävien hoitamista varten. Luottamusmiehelle on pyrittävä järjestämään sopivat tilat asiakirjojen ja toimistovälineiden säilyttämiseen sekä luottamusmiestehtävälle välttämättömien keskusteluiden käymiseen. Seurakunta antaa luottamusmiehen käyttöön pyynnöstä virka- ja työehtosopimukset ja suositussopimukset sekä niiden soveltamisohjeet.

Luottamusmiestä ei saa luottamusmiestehtävien vuoksi siirtää ilman suostumustaan toiseen tehtävään, jossa palvelussuhteen ehdot ovat huonommat. Jos seurakunta joutuu irtisanomaan henkilöstöä, luottamusmiehen irtisanominen voidaan tehdä vasta viimeiseksi, ellei hänen edustamiensa viranhaltijoiden ja työntekijöiden enemmistö anna suostumustaan muuhun irtisanomisjärjestykseen.

Jos seurakuntaan on valittu useampia luottamusmiehiä, he valitsevat yhden keskuudestaan pääluottamusmieheksi. Pääluottamusmies samoin kuin seurakunnan ainoa luottamusmies, joka toimii Liite 10:n piiriin kuuluvissa seurakunnissa, on syyskuun alusta lukien oikeutettu saamaan seurakunnalta 38 euron kuukausittaisen palkkion.

AKAVA-JS JA VAKAVA KOULUTTAVAT LUOTTAMUSMIEHIÄ

AKAVA-JS ylläpitää julkisen sektorin luottamusmiesjärjestelmää eli luottamusmiesten toimintaa kirkon, valtion ja kuntien työpaikoilla. Kirkon luottamusmieskoulutusta järjestävät AKAVA-JS itse sekä yksi sen jäsenjärjestöistä, Vakava ry, kolmentoista aka-

valaisen järjestön yhteistyöelin. Tarkoituksena on, että jokainen luottamusmies osallistuisi kerran vuodessa yleensä pari päivää kestäville kurssille.

Luottamusmiessopimuksessa suositellaan, että luottamusmiehelle annetaan palkallista virkavapautta luottamusmieskoulutukseen osallistumista varten. Koulutustilaisuudet ovat Kirkon sopimusvaltuuskunnan hyväksymiä.

SYKSYLLÄ OVAT LUOTTAMUSMIESVAALIT

Luottamusmies valitaan joka kolmas vuosi vaaleilla. Ammattijärjestön jäsenet järjestävät vaalit työpaikallaan ammattijärjestön lähettämien ohjeiden mukaan.

Luottamusmiesvaalin toimittamiseen voidaan käyttää työaika. Vaaliajoista, vaalipaikoista ja muista vaaliin liittyvistä seikoista sovitaan työnantajan kanssa hyvissä ajoin.

Luottamusmiehen tulee olla asianomaisen seurakunnan viranhaltija tai työntekijä, joka on perehtynyt – tai haluaa perehtyä – edustamiensa viranhaltijoiden ja työntekijöiden koskeviin säännöksiin, määräyksiin ja sopimuksiin sekä sen seurakunnan olosuhteisiin. Äänioikeutettuja ja vaalikelpoisia ovat kaikki AKI-liittojen (Diakoniatyöntekijöiden Liiton, Suomen Kanttori-urkuriunionin ja Suomen kirkon pappisliiton) jäsenet sekä muiden akavalaisten liittojen jäsenet. Kirkkoherra ja talouspäällikkö eivät kuitenkaan voi toimia luottamusmiehenä.

Tänä syksynä valitaan luottamusmiehet vuosiksi 2004 – 2006. Alkusyksystä seurakuntiin lähetetään ohjeet vaalin toimittamisesta. Vaalit pitäisi järjestää marraskuun 15. päivään mennessä.

Kirjoittaja on Kanttori-urkuriliiton toiminnanjohtaja

Luottamusmiehen tulee olla asianomaisen seurakunnan viranhaltija tai työntekijä, joka on perehtynyt – tai haluaa perehtyä – edustamiensa viranhaltijoiden ja työntekijöiden koskeviin säännöksiin, määräyksiin ja sopimuksiin sekä sen seurakunnan olosuhteisiin.

LIITTOJEN UUDET JÄSENET

Pappisliitto

Varsinaiset jäsenet:

Aalo, Ville-Veikko, Järvenpään srk
Arkkila, Martti, Pulkkilan srk
Auvinen, Riitta, Iisalmen srk
Candelin, Arja, Kokkolan srky/Gamlakarleby
sv.förs

Haapiainen, Timo-Matti, Helsingin srky/Ou-
lunkylä

Hauta-aho, Henna, Mikkelin srky
Kalliokoski, Jonna, Vihannin srk
Kekäläinen, Haka, Helsingin srky/Pitäjänmäki
Koivuranta, Samuli, Keravan srk
Laakkonen, Tiina, Joensuun srky/Jovensuu
Larikka, Hanne-Maaria, Helsingin srky/Kan-
nelmäki

Lyytinen, Pirjo, Vieremän srk
Mäkelä, Sini-Päivikki, Porvoon srky/Porvoon
suomalainen srk

Niinivaara-Koskell, Marja-Leena, Varpaisjär-
ven srk

Nuorala, Matti, Nivalan srk
Näsen, Barbro, Lohjan srk
Penttinen, Tiina, Vaalan srk
Perttilä, Elina, Helsingin srky/Mellunkylä
Pinomaa, Eino, Helsinki
Pylväs, Ritva-Elina, Ylitornion srk
Salenius, Eija, Turun srky/Maaria
Salvi, Heli, Jyväskylän kaupunkisrk
Simonen, Sirkka, kaksoisjäsen
Teerikangas, Emilia, Pieksämäen maasrk
Tervonen, Juhani, Oulun vankila
Vauhkonen, Ville, Kerimäen srk

Maisterijäsenet:

Heijala, Mirva, Kuusankosken srk
Hietanen, Hanna, Helsingin srky/Pitäjänmäki
Hiipakka, Hannu, Helsinki
Läheniemi, Anne, Helsinki
Muilu, Sirkku, Deivox Oy

Opiskelijajäsenet:

Auvinen, Miika, Helsingin yliopisto
Kancos, Johan, Åbo Akademi
Koskela, Tanja, Helsingin yliopisto
Kurki, Katri, Joensuun yliopisto
Lehtinen, Heikki, Joensuun yliopisto
Mäkinen, Joonas, Helsingin yliopisto
Oravasaari, Tomi, Helsingin yliopisto
Parviala, Johanna, Helsingin yliopisto, Åbo
Akademi

Diakoniatyöntekijöiden Liitto

Varsinaiset jäsenet:

Heiskanen-Pietiläinen, Tarja, Jyväskylä
Huuskonen, Riikka, Helsinki
Kaalamo, Marja, Lahti
Kuparinen, Aino, Mikkelin tuomiokirkkoseura-
kunta

Lähde, Minna, Hämeenkyrön srk
Pohjola, Jaana, Pori
Pulliainen, Leena, Pieksämäki
Raittila, Maija-Liisa, Vantaan srky/Rekola
Rantanen, Sirkka, Vantaan srky/Rekola
Taban, Marika, Karkkilan srk
Ukkonen, Jaana, Pyhäjärven srk
Virén, Ulla-Maija, Porin srky/Yhteisen srk-työn
keskus

Opiskelijajäsenet:

Kangasniemi, Hanna, DIAK/Pori
Karvonen, Helena, DIAK/Lahti
Kurki, Päivi, DIAK/Pieksämäki
Liimatta, Teemu, DIAK/Helsinki
Olkkola, Matti, DIAK/Pieksämäki
Onninen, Leena, DIAK/Lahti
Träskinkoski, Tuula, DIAK/Pieksämäki

Kanttori-urkuriliitto

Varsinaiset jäsenet:

Autio, Hanna, Nurmijärven srk
Honkanen, Sini, Keravan srk
Karankoski, Tiina, Merimaskun srk
Knuutila, Kaisa, Turku
Sarametsä, Henri, Uudenkaupungin srky/Loka-
lahti
Tiainen, Suvi, Luhangan srk
Wargh, Michael, Pedersörenejdens kyrkl. sf/
Pedersöre

Matkakuvia

Kellot soivat iloisesti Taizén kukkulalla. Kolmesti päivässä ne kutsuvat yhteisön vieraita ja siellä eläviä ihmisiä Sovituksen kirkon suojiin rukoilemaan. Pienten ja suurten kellojen vallattomalta kuulostava kilkatus ja kumu jouduttavat askelten käyntiä kohti hiljaisuuden avaraa tilaa. Tuossa kirkossa tuntuu, ettei rukouksella ole selvää alkua ja loppua. Vielä myöhään illallakin nuoria istuu puolipimeässä salissa rukoilemassa. Laulu täyttää paikan. Laulu soi dynaamisesti rikkaalla tavalla. Se soljuu kuin virta viivähdellen hiljaa suvannoissa ja tulvien välillä kuohuvan kosken tavoin.

Taizén laulut ovat levinneet ympäri maailman. Laulut ja laulutapa syntyivät ikään kuin vahingossa ratkaisuksi siihen yhteisön alkuaikojen kysymykseen: miten ne tuhannet, jotka ovat tulleet muutamiksi päiviksi yhteen vailla yhteistä kieltä, voisivat laulaa yhdessä? Vasta myöhemmin veljet ymmärsivät, että tämä toistuvan laulun tapa liittyy syvemmin kristillisen kirkon perintöön. Moneen kertaan laulettu raamatunteksti valtaa hiljalleen laulajan siintä ja näin rukous jää kaikumaan sisikunnassa korvin kuultavan laulun jo vaimennuttua.

Myös täällä Kontiolahdella kuorot ovat laulaneet paljon tuolta burgundilaisesta kylästä kantautuneita lauluja. Nuorisokuoromme pitkäaikainen unelma toteutui nyt kesäkuun alussa, kun teimme matkan näiden laulujen syntysijoille Ranskaan. Tämä kris-

tittyjen nuorten kohtaamispaikka sopii hyvin nuorten laulajien matkakohteeksi.

Osallistuminen yhteisön elämään antaa monia hyviä vaikutteita omaa tietään ja elämän mielekkyyttä etsiville nuorille. Silmät avautuvat näkemään konkreettisia merkkejä yhteydestä. Yhteisöelämän arkinen puoli ei raotu niille, jotka tulevat Taizeen vain lyhyeksi aikaa.

Veljet toivottavat eri maista ja maanosista tulevat pyhiinvaeltajat tervetulleiksi viikon mittaisiin koontumisiin. Heidän elämästään saatoimme nähdä vain vilauksen. Kuitenkin se kuva ja vaikutelma, mikä välittyy näiden miesten elämäntavasta, kertoo vahvasti yhteydestä. Yhteisön päämääränä ei ole luoda organisoitunutta liikettä paikan ympärille. Veljet viittovat tietä oman kirkon yhteyteen ja rohkaisevat nuoria etsimään sitä paikkaa seurakunnassa, johon he voivat sitoutua.

Saatoimme kokea yhteyttä eri puolilta Eurooppaa tulleiden ihmisten kesken. Yhteyttä lujittivat rukoushetkien lisäksi raamattuaiheiset keskusteluryhmät ja työryhmät. Päivittäisten siivous- tai tiskivuorojen aikana koettiin iloa yhteisestä tehtävästä ja kohtaamisesta.

Taizén veljiä on yli kolmestakymmenestä kansakunnasta ja monesta maanosasta. He ovat eri ikäisiä, ammatillisilta taustoiltaan erilaisia ja he ovat tulleet yhteen myös monien eri kirkkojen yhteydestä. He asettuvat rukoushetkiin kirkon keskiosaan kukin omalle paikalleen joko polvistuen tai istuen. Tätä näkyä katsellessa ja heidän hiljaista keskinäistä kanssakäymistään seuratessa yhteyden vertauskuva todentuu ilman sanojakin.

”Jumalasta voi puhua.” Näin eräs nuori matkalaisemme kiteytti ajatuksiaan viimeisenä iltana, kun omalla joukollamme jaoinme kokemuksiimme täyteläisten päivien jälkeen. Elämän ja uskon kysymyksille on tilaa. Avarassa maassa, myönteisen ja hyväksyvän maaperän kannattelemana, nuori vahvistuu luottamuksessa.

Nardus-kuoron matkan vastuutehtävissä toimivat seurakuntamme kappalainen Inkeri Tahvanainen, nuorisotyönohjaaja Klaus Tefke sekä tämän matkakuvauksen kirjoittaja, kanttori Tiina Korhonen.

Vi finskspråkiga vid Åbo Akademi

Jag hör till en minoritet. Jag är nämligen finskspråkig och studerar vid ett svenskt universitet. Det sags att livet inte alltid är lätt för en som har en annan kulturbakgrund eller talar ett annat språk än de örvira i omgivningen. Det stammer också vad gäller mig - men bara delvis. Vi finskspråkiga vid Åbo Akademi har blivit väl emottagna. Vi har fått hjälp med språket och åtminstone jag har hela tiden kant mig välkommen. Och det minsta vi finskspråkiga kan göra i gengäld är att försöka tala svenska med personalen och vara svenskspråkiga studiekamrater.

I år stötte jag ändå på en svårighet som har sin grund i att jag hör till en minoritet vid Åbo Akademi. Vi teologiestuderande skall göra vår skriftskolpraktik efter andra året. Då är vi annu i början av våra studier och det är bara få som redan har erfarenhet av församlingsarbete. I Helsingfors och i Joensuu bestämmer fakulteten var man skall göra sin praktik. I Åbo Akademi finns en lista över svenskspråkiga församlingar som brukar ta emot sommarteologer. Dessa församlingar kan man ta kontakt med och möjligheten att få en praktikplats är tämligen god. Lika lätt är det inte för oss finskspråkiga om vi vill arbeta på vart modersmål. För att få en obligatorisk del av studier avklarad måste vi söka samma tjänster som de längre hunna studerandena. Det är inte många församlingar som vill ta emot en sommarteolog utan arbetserfarenhet i stället för en mer erfaren.

Jag hör till de lyckliga som fick arbete för hela sommaren. Förestås är det vart eget val att inte studera på finska och därför beskyllder jag inte fakulteten. Ändå önskar jag att de som väljer sommarteologer skulle ta detta faktum i beaktande med tanke på den kommande bristen på arbetskraft i församlingarna. Genom att kanske ta en risk och ta emot en mindre erfaren sommarteolog kan församlingen befrämja en teologiestuderandes studier. Också bland oss finskspråkiga vid Åbo Akademi finns villiga att arbeta i kyrkans tjänst.

*Sonja Turunen
teologie studerande*

Vem är och kan vara lägerföreståndare på konfirmandläger?

Det finns oklarheter i hur KyrkTAK §61.1 skall tolkas och tillämpas på skriftskolläger i den evangelisk-lutherska kyrkan. Jag önskar därför framföra några principiella synpunkter för diskussion i klargörande syfte. En orsak till denna oklarhet kan bero på att KyrkTAK inte står i samklang med den övergripande Kyrkoordningen. Eller är det så att man i KyrkTAK önskat ge möjlighet att utse annan tjänsteinnehavare än präst eller lektor till lägerföreståndare på konfirmandläger av orsaker man inte definierat?

Enligt KyrkTAK §61.1 skall till en tjänsteinnehavare/arbetstagare som utsetts till program- och säkerhetsansvarig lägerföreståndare betalas ett föreståndartillägg för varje oavbrutet lägerdygn. Företsättningen för föreståndartillägg är att minst 18 personer (i praktiken konfirmander på konfirmandläger) deltar i lägret.

Enligt avtalstexten är det inte nödvändigt utan endast möjligt att utse en program- och säkerhetsansvarig lägerföreståndare. I fråga om skriftskolläger och konfirmandläger stipulerar KO 3§3.2 att "ledningen av skriftskolan tillkommer en präst eller lektor". Frågan om lägerföreståndare på skriftskolläger är i och med detta i sak avgjord. Oklarhet uppstår i frågan vad som inbegrips i avtalstextens begrepp "lägerföreståndare" visavi KO 3§3.2 begrepp "ledningen av skriftskolan ...". Om tolkningen och tillämpningen av KyrkTAK §61.1 skall kongruera med KO 3§3.2 i det fall man utser "program- och säkerhetsansvarig lägerföreståndare" råder ingen oklarhet om att begreppet "lägerföreståndare" är identiskt med begreppet "ledningen för...". Lägerföreståndare är präst eller lektor.

I den praktiska tillämpningen av KyrkTAK 3§3.2 har det visat sig att man tolkat avtalstexten så att den också kan tillämpas på "tjänsteinnehavare/arbetstagare" så att t.ex. ungdomsarbetsledare och kantor kan utses till lägerföreståndare. När KyrkTAK §61.1 tolkas på detta sätt medför denna tolkning definitionsmissiga problem visavi KO 3§3.2.

Enligt tjänstekollektivavtalets text kan en "lägerföreståndare" utses som är "program- och säkerhetsansvarig" för lägret. Det övergripande begreppet är "lägerföreståndare" som enligt KO 3§3.2 har "led-

ningen av skriftskolan" och som dessutom enligt KyrkTAK §61.1 har de praktiska funktionerna som "program- och säkerhetsansvarig". Programansvarig kan enligt denna tolkning inte vara någon annan än präst eller lektor. Begreppet "säkerhetsansvarig" förbinds samman med begreppet "programansvarig" i och med konjunktionen *och* vilka begrepp sedan underställs det övergripande begreppet "lägerföreståndare". Detta torde innebära att begreppet "säkerhetsansvarig" logiskt underställs begreppet "lägerföreståndare" och på ett högre (vidare) hierarkiskt begreppsplan KO 3§3.2 stipulering att "Ledningen av skriftskolan tillkommer präst eller lektor".

Oklart är också vem som utser lägerföreståndaren (för ett konfirmandläger) då detta inte nämns. Är det kyrkoherden ensam eller i samförstånd med berörda parter och skall detta beslut få Kyrkorådets godkännande?

I KyrkTAK §61.2 förekommer också begreppet "föreståndartillägg" som skall vara "program- och säkerhetsansvarig" samt "föreståndararvode". Begreppet "föreståndartillägg" är vidare än begreppet "föreståndararvode". Det förra begreppet kan tillämpas på t.ex. resor i församlingens regi. I församlingens regi ordnas också andra läger än skriftskolläger som t.ex. musik- och ungdomsläger där det inte alla gånger är nödvändigt eller möjligt att dessa leds av "präst eller lektor". Då är det naturligt att som det heter i Tillämpningsdirektiv mom. 1-2: "Föreståndartillägg betalas ... om företsättningar för betalning av tillägget i övrigt uppfylls".

Jag önskar få en klarare definierad tolkning av KyrkTAK §61 och diskutera frågan: vem som i teori och praktik är lägerföreståndare och vem som har det juridiska övergripande ansvaret på ett skriftskollä- och konfirmandläger.

Ansvarsfrågan är oklar både visavi programansvarighet i enlighet med KO 3§3.1 och KO 3§4.1 samt KO 3§5.2 där det stipuleras att "Konfirmationen förrättas av en präst eller lektor". Det övergripande säkerhetsansvaret har lägerföreståndaren. Är denne inte den ansvarige prästen eller lektorn (teologen) så blir hela frågan om vem som leder lägret oklart. Detta kan i vissa fall leda till anarki och oklar besluts- och ansvarsordning. Oklart är också vem som bär det juridiska slutgiltiga ansvaret på ett skriftskollä- om någon annan än präst eller lektor utses till lägerföreståndare på skriftskollä- ➔

I vilket fall som helst måste förfarandet att utse till lägerföreståndare någon annan än ansvarig präst eller lektor på skriftskolläger tolkas som en delegering av beslutanderätt från den som enligt KO 3§3.2 har ledningen av skriftskolan så att den utsedda lägerföreståndaren svarar inför präst eller lektor.

”Gud är inte oordningens Gud utan fridens. Låt allt ske värdigt och med ordning” (1 Kor 14:31,40). Jag vore glad för synpunkter på mina frågor och kommentar till mitt påstående att det är prästen eller lektorn som är lägerföreståndare och som har det övergripande program- och säkerhetsansvaret på skriftskolläger i vår evangelisk lutherska kyrka. Jag ser fram emot att frågan klargörs i nästa avtal.

Ola Byfält
kaplan
Mariehamn

Teologia tekee arjesta juhlaa ja juhlasta arkea

Crux4/2002:ssa pastori Jukka Raunu ilmoitti kysyvän poleemisesti, onko Lappeenrannan ristintie sosiaalitoimistossa parempi juttu kuin (megasuositu) ristintie Helsingin senaatintorilla. Kumpaan-kin kulkueseen syyllystyneenä vastaan poleemisesti, että on se.

Kun Jouko H. Nissinen ideoi Via Cruxista, osallistuin käsikirjoittajatiimiin. Alun perin ajatukseni valkoista polkupyörää taluttavasta Kruunuhaassa hortoilevasta Ihmisen Pojasta kääntyi käsittelyssä kuitenkin hollywoodilaiseksi näytelmäksi, jonka megasuosio liittyi pitkälti juuri sen turvalliseen kaukaa katsottavuuteen ja upeaan dramatisointiin.

Lappeenrannan ristintie on puolestaan kymmen vuoden työttömien teologian prosessin tulos. Siinä ei kukaan ole katsoja, vaan kaikki osallistujat kulkevat, meidän kielellämme: raamatturyömivät, ristintien asemien kautta: torilta kauppakeskukseen, sankarihaudan kautta sosiaalitoimiston ja seurakuntakeskuksen yhteiselle pihalle ja päätyvät lopulta Punavankien muistomerkillä, oman kylän Golgatalle. Viime kiirastorstaina mukana oli pari pyörätuulikulkijaa, työttömiä ja eläkeläisiä, joiden joukkoon liittyi spontaanisti lenkillä oleva kuntoutettavien terveysalan työntekijöiden ryhmä. Päädyimme loppujen lopuksi Jumalan Synnyttäjän Suojelun kirkkoon ekumeeniseen akathistos-palveluun.

Arjen ristintie tarkoittaa meille sitä, että puhujan ja kuulijan, katsojan ja kokijan paikat vaihtuvat ja katsomme yhteisömmä arkea ja altistumme sen todellisuudelle uhrin näkökulmasta. Koko työttömien vapautuksen teologia -prosessimme yritti pitää huolta siitä, että kaksi ehtoa toteutui: 1. Kysymys ei ole siitä, mitä kirkko saarnaa työttömille, vaan sii-

tä, mitä työttömät opettavat kirkolle ja 2. Kysymys ei ole siitä, mitä kirkko tekee työttömien puolesta, vaan mitä he tekevät meidän kanssamme. Raamatun kärsimyshistoria, arjen kokemus ja yhteinen kokemusten jakaminen, joka päättyy liturgiaan, muodostavat tämän ristintien käsikirjoituksen, missä meidän Herramme hikoilee meidän puolestamme ja me hänen kanssaan.

Eikä tämä saa muodostua miksikään pappishowksi. Oman kokemukseni mukaan yhteiskunnallinen työ voi toteutua kirkossa vain teologien, diakonien ja seurakuntalaisten vuorovaikutuksena. Pappi ilman diakonia on vain puhuva pää, diakonia ilman teologiaa jää ainakin joskus päättömäksi käsityöksi. Yhteistyön tuloksena ainakin meidän perällä aavistamme, että on mahdollisuus toimia kätevästi pään ja järkevien käsien yhteisönä, mutta vain siten, että arki ja sen ihmiset antavat meilä jalat käyttöön.

Juhlaksi nämä kaikki vaellukset ovat lopulta kääntyneet, Narrien juhlaiksi takapenkkiäisten kirkkopyhinä, missä murramme Vähän jälkeen parasta ennen -leipää ja jaamme halpaa viiniä. Emme turhaan lukeneet Harvey Coxin kirjaa The Feast of Fools. Juhla syntyy siitä huolimatta, etteivät monet maksa meistä veroja, joku kantaa lapsettomuuden kuormaa ja vain muutamalla on varaa liikkua autolla – ja kirkon kilometrikorvauksilla.

Matti J Kuronen
perheneuvoja, yhteiskunnallisen työn teologi (evp)
Lappeenranta

Veit sanat suustani, Varpu Sintonen!

Olen pitkään ajatellut kirjoittaa samasta asiasta, johon puutuit artikkelissasi paavin asemasta. Samalla jaksan ihmetellä sitä intoa, millä jaksetaan tehdä jatkuvia tuloksettomia aloitteita esim. ehtoollisyhteyden saamiseksi katolisten kanssa. Viimeinen piasara oli kyllä tieto katolisen papin pannaan joutumisesta hänen oltuaan ehtoolliskosketuksessa luterilaisen kanssa. En näe niin minkäänlaista mieltä jatkuvassa kosiskelussa ja mielistelystä, että päästäisiin salonkikelpoisiksi Vatikaanin silmissä. Katolisen kirkon jatkuva ihmisoikeuksien polkeminen ja antautuminen ehdoitta kaksikymmentä vuotta eläkkeelle kuuluneitten kardinaalien mielivaltaan ei totisesti ole ihailun arvoinen asia.

Kuvat paavin vastaanotoista alkavat epäilyttävästi muistuttaa Neuvostoliiton viimeisten aikojen paraateja punaisella torilla, missä johtajat eivät pysyneet enää pönkittämättä pystyssä. Totalitarismin seuraukset ovat samat, olipa se minkä aatteen py-

hittämää tahansa. Ja mitä raamatullisia perusteita on tällaisilla katolisen kirkon kanonisoiduilla käytännöillä, kuin a) pappien selibaatti, b) ehkäisyn kieltö, jolla aiheutetaan aidsin räjähdysmäinen leviäminen - perusihmisoikeuksiin kuuluvan vanhuudenlevon evääminen paavilta - paavin erehtymättömyys.

Auttanemmeko yhtään ehtoollisyhteyden puutteesta kärsiviä saksalaisia pelkällä myötäilyllä? Luulen, että vasta katolisten seurakuntalaisten herää-

minen kirkkonsa epäkohtien edessä ja papiston kieltäytyminen mielettömästä selibaatista saa tilanteeseen jotain liikettä.

Olkaamme kiitollisia omasta luterilaisesta kirkosta, joka kaikkine vikoineenkin on ainakin itse-kriittisempi ja itseään uudistava.

*Paavo Korhonen
kanttori
Joensuu*

Diakonian asiantuntijarekisteri

Rekisteriin kirjataan jokainen, joka itse toimittaa tiedot täytettynä ja allekirjoitettuna postitse osoitteella: Diakoniatyöntekijöiden Liitto, Rautatieläisenkatu 6, 00520 Helsinki.

Nimi: _____

Osoite: _____

Puhelin: _____

Työpaikka: _____

Erityisosaaminen: _____

Perus- ja jatkokoulutus erityisosaamisen alueelta:

Työkokemus erityisosaamisen alueelta:

Vakuutan antamani tiedot oikeiksi ja annan luvan julkaista nämä tiedot diakonian asiantuntijarekisterissä.

Paikka ja aika: _____

Allekirjoitus: _____

Käsikirjaston kivijalka

Lasse Erkkilä -
Ulla Tuovinen - Erkki
Tuppurainen (toim.)
**KIRKKOMUSIIKIN
KÄSIKIRJA**

Perusteos käsittelee musiikin teologiaa, historiaa ja paikkaa seurakuntaelämässä sekä kertoo, millaisia musiikillisia mahdollisuuksia sisältyy kirkkovuoden jumalanpalveluselämään. Ovh. 57,90

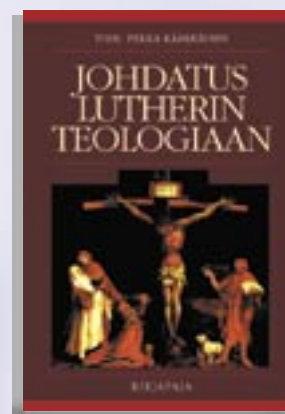
Seppo Häyrynen -
Heikki Kotila -
Osmo Vatanen (toim.)
**SPIRITUALITEETIN
KÄSIKIRJA**

Kattava, ajantasainen yleisesitys siitä, mitä on hengellinen elämä ja sen hoito. Kirja esittelee spiritualiteetin erilaisia perinteitä ja kertoo mm. mitä on hiljaisuuden retriitti tai hengellinen ohjaus. Ovh. 47,90

Olli-Pekka Vainio (toim.)
**JOHDATUS
LUTERILAISEN
SPIRITUALITEETIN
TEOLOGIAAN**

Teologinen perusteos koostuu suomalaisten Luther-tutkijoiden painavista puheenvuoroista, jotka valottavat luterilaisen hengellisyyden peruskysymyksiä. Ovh. 48,70

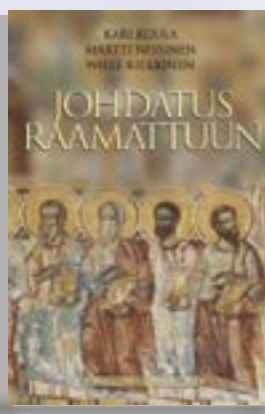
Harri Palmu
**OSAANKO
KUUNNELLA
JA JOHTAA**

Ennakkoluuloton johdatus johtamisen keskeisiin periaatteisiin. Runsaasti esimerkkejä erilaista työyhteisöistä ja niiden tavoista ratkoa ongelmiaan. Ovh. 35,60

Riitta Helosvuori
ym. (toim.)
**DIAKONIAN
KÄSIKIRJA**

Perusteos valottaa diakonian historiaa ja teologisia perusteita. Opas kertoo myös, miten ihmistä autetaan käytännössä ja kuinka työntekijä itse jaksaa. Ovh. 47,90

Kari Kuula -
Martti Nissinen -
Wille Riekkinen
**JOHDATUS
RAAMATTUUN**

Kattava, ajantasainen esitys siitä, miten Raamatun kirjat ovat syntyneet, mitä ne sisältävät ja miten niitä olisi tulkittava. Ovh. 36,50

SUOMEN KIRKON PAPPISLIITTO

FINLANDS KYRKAS PRÄSTFÖRBUND

PERUSTETTU 14.1.1918

PUHEENJOHTAJA

Juha Kauppinen
Messukylän kirkkoherra, TT
Helakallionkatu 6 F
33580 Tampere
(03) 219 0203 (työ)
050 554 2427 (GSM)
s-posti: juha.kauppinen@evl.fi

PROJEKTISIHTTEERIT

Pastori Kaisa-Liisa Pehkonen-Suoranta
(09) 150 2455 (työ)
050 597 5231 (GSM)
s-posti: kaisa.pehkonen-suoranta@pappisliitto.fi

Liiton opiskelijatyö, toiminta nuorten pappien tukemisessa, osavastuu koulutuskysymyksissä, palvelussuhdeneuvonta.

TOIMINNANJOHTAJA

TT Esko Jossas
(vuorotteluvapaalla 1.4.-31.10.)
(09) 150 2467 (työ)
050 511 6683 (GSM)
s-posti: esko.jossas@pappisliitto.fi

Liiton yleinen johto, hallintoelinten päätösten valmistelu ja esittely, liiton talous, edunvalvonta- ja neuvottelutoiminta, opintomatkat, palvelussuhdeneuvonta.

TM Hanna Tervanotko (1.3.-31.10.)
(09) 150 2467 (työ)
040 560 8352 (GSM)
s-posti: hanna.tervanotko@pappisliitto.fi

Projektit, liiton opiskelijatyö, neuvonta opiskelijoiden harjoittelu-, mentorointi- ja työllistymiskysymyksissä, toiminta nuorten pappien tukemisessa.

APULAISTOIMINNANJOHTAJA

Pastori Hannu Ronimus
(vs. toiminnanjohtajana 1.4.-31.10.)
(09) 150 2466 (työ)
050 542 3664 (GSM)
s-posti: hannu.ronimus@pappisliitto.fi

Alaosasto- ja koulustuotoiminta, Cruxin päätoimittaja, liiton tiedotustoiminta, opintomatkat, Papiston päivät, hallintoelinten päätösten valmistelu ja esittely, palvelussuhdeneuvonta.

TOIMISTOSIHTTEERIT

Heli Meinola
(09) 150 2653
s-posti: heli.meinola@pappisliitto.fi

Jäsenyysasiat, aloasastot, opintomatkat.

Anne Taanila
(09) 150 2657
s-posti: anne.taanila@pappisliitto.fi

Laskut ja kirjanpito, luottamusmieskurssit.

JOHTAJIEN SIHTTEERI

HSO-siht. Tuula Anttonen
(09) 150 2453
s-posti: tuula.anttonen@pappisliitto.fi

Esittelijöiden sihteeri, hallintoelinten pöytäkirjanpitäjä, Cruxin toimitussihteeri, matka- ja kokousjärjestelyt, Internet-kotisivut.

TOIMISTO

Akavatalo, Rautatieäisenkatu 6, 00520 Helsinki
Avoimin arkisin klo 9.00–15.00.

Puh. (09) 150 2453, **faksi** (09) 148 5875

kotisivu: www.pappisliitto.fi

s-posti: suomen.kirkon@pappisliitto.fi

ERITYISKOULUTETTUIJEN TYÖTTÖMYYSKASSA

Asemamiehenkatu 2,
8 krs. 00520 Helsinki

puh. (09) 150 21

ma, ti, to 9–11

ke 9–11 ja 13–15

faksi (09) 272 1212

s-posti: erityiskoulutettujen.tk@erko.fi

www.erko.fi

DIAKONIA- TYÖNTEKIJÖIDEN LIITTO

DIAKONIARBETARNAS
FÖRBUND

PERUSTETTU 15.6.1958

PUHEENJOHTAJA

Leena Vanne
Tapiolan diakonissa
Vanhan-Mankkaant. 14 E 13
02180 Espoo
(09) 8625 0431 (työ)
040 546 5193 (GSM)
s-posti: leena.vanne@evl.fi

TOIMINNANJOHTAJA

Diakonissa, terv. hoit.
Riitta Hiedanpää
(09) 150 2287 (työ)
040 516 5557 (GSM)
s-posti: riitta.hiedanpaa@dtl.inet.fi

Liiton yleinen johto, edunvalvonta- ja neuvottelutoiminta, hallintoelinten päätösten valmistelu, esittely ja täytännönpäno, palvelussuhdeneuvonta.

JÄRJESTÖSIHTEERI

Diakonissa,
TtM Raija Pyykkö
(09) 1502 286 (työ)
040 7650 477 (GSM)
s-posti: raija.pyytkko@dtl.inet.fi

*Ammatilliset kysymykset, tiedot-
taminen, opiskelijatyö, alaosastotoi-
minta.*

TOIMISTOSIHTEERI

Yo-merkonomi
Pirjo Heikkinen
(09) 150 2487 (työ)
s-posti: pirjo.heikkinen@dtl.inet.fi

Jäsenyysasiat, kirjanpito ja maksuliikenne, materiaalitilaukset, mökkivaraukset.

TOIMISTO

Akavatalo
Rautatieläisenkatu 6
00520 Helsinki
Avoinna arkisin klo 9.00–15.00
faksi (09) 877 7397
kotisivu: www.dtl.fi
s-posti: diakoniatyontek.liitto@dtl.inet.fi

SUOMEN KANTTORI- URKURILIITTO

FINLANDS KANTOR-ORGANIST-
FÖRBUND

PERUSTETTU 15.6.1907

PUHEENJOHTAJA

Marjukka Andersson
Lauttasaaren kanttori, DU
Myllykallionrinne 2 B 15, 00200 Helsinki
040 513 6235 (GSM)
s-posti: marjukka.andersson@kolumbus.fi

TOIMINNANJOHTAJA

Valt. maist.
Annamari Jokinen
(09) 150 2445 (työ)
040 865 6630 (GSM)
s-posti: annamari.jokinen@
suomenkanttori-urkuriliitto.fi

*Edunvalvonta, palvelussuhdeneuvonta,
tiedotus, opiskelijatoiminta, kv-asiat.*

TOIMISTOSIHTEERI

Hely Hietikko
(09) 1502 446 (työ)
s-posti: helyhietikko@
suomenkanttori-urkuriliitto.fi

Jäsenyysasiat, maksuliikenne, kirjanpito.

TOIMISTO

Akavatalo
Rautatieläisenkatu 6
00520 Helsinki
Avoinna arkisin klo
9.00–15.00
faksi (09) 2787 177
kotisivu
www.kolumbus.fi/skul/
s-posti: kanttori.urkuriliitto@kolumbus.fi

- 2 *Hannu Ronimus:* Papeille uusi jäsenetu Sampo Pankista
- 3 *Marjukka Andersson:* Ulkona diakonaatista - mikään ei muutu?
- 4 Uutisia
- 5 Raamattuteologiset neuvottelupäivät lokakuussa Järvenpäässä
- 6 SKUL: Kokkolan komia liittokokous
- 8 Seminaari kirkon työhön opiskeleville Jyväskylässä
- 11 *Kaisa Rauma:* Palkka-kehityksen uusi toivo
- 12 Uusi uskonnonvapauslaki
- 13 *Tarja Koskela:* Ulkosuomalaistyö on kirkolle mahdollisuus
- 15 *Juha Kauppinen:* Miten täyttää matkalaskua?
- 16 *Tauno Tuominen:* Lähetystyön ja kansainvälisen diakonian erityiskoulutus lähetysteologeille
- 19 Marjatta Hannula on Vuoden kanttori 2003
- 23 Pulaa papeista?
- 26 *Helena Kotisalo:* Diakille omat kirkolliset suuntautumisvaihtoehdot
- 28 Vahva kirkollinen identiteetti, tukeva työyhteisö ja itsensä kehittäminen auttavat jaksamaan
- 29 *Erja Habo:* Terveiset AKI-opiskelijaristeilyltä
- 30 *Annamari Mattila:* Sielunhoitoa oppimassa New Yorkissa
- 32 *Hanna Tervanotko:* Teologeilla on lupaavat työllisyysnäkymät
- 36 *Lena Hildén:* Panta kannattaa
- 36 *Annamari Jokinen:* Edunvalvonnan ABC
- 45 *Tiina Korbonen:* Matkakuvia
- 50 Tekstin äärellä

Töitä tarjolla – Pulaa papeista

Kirkolla on lähivuosina ratkaistavanaan kasvava henkilöstön rekrytointiongelma. Siihen joudutaan ensimmäisenä etsimään vastauksia papiston kohdalla, johtuen pappien työn keskeisestä asemasta kirkon töissä ja papiston muusta henkilöstöstä poikkeavasta ikärakenteesta. Mitä asiassa pitäisi tehdä? Sivut 23-25. Teologien työllisyysnäkymistä s. 32-33.

DIAK – koulutusta yhteiskunnalle ja kirkolle

Diakin nykyinen diakoninen sosiaali-, terveys- ja kasvatustalan koulutusohjelma jaetaan kahteen eri koulutusohjelmaan. Diakille tulee muiden ammattikorkeakoulujen tavoin sosiaalialan ja hoitotyön koulutusohjelmat. Uudistusta esitellään s. 26-27.

Esittelyssä Vuoden kanttori 2003

Vuoden kanttoriksi on valittu Marjatta Hannula Pyynikin seurakunnasta. Valinnan perusteista ja Hannulan ajatuksista s. 19-20.

Diakonaatista, palkkakehityksestä ja matkalaskuista

SKUL:n pj. Marjukka Andersson pohtii virkarakenneuudistuksen tilannetta s. 2, DTL:n vpj. Kaisa Rauma palkkakehitysnäkymiä s. 11 ja SKPL:n pj. Juha Kauppinen matkalaskuihin liittyviä kiemuroita s. 15.

Luottamusmiestoiminta ja -vaalit

Akavalaiden kirkon sektorin luottamusmiesten vaalit pidetään marraskuussa. Tuolloin valitaan uudet Akava-JS:n luottamusmiehet vuosiksi 2004-2006. Kirkon virka- ja työehtosopimuksen liite 10:n kehittämisen myötä luottamusmiesten asema on entisestään vahvistunut. Heillä on nyt oikeus neuvottelualoitteen tekemiseen harkinnanvaraisten palkkaluokan tarkistamisten suhteen. Nyt on aika katsastaa hyviä ehdokkaita. Katso vaali-info s. 4. Luottamusmiestöiminnan sisältöä käsitellään Edunvalvonnan ABC:ssä s. 42-43.